Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (tretia rozšírená komora)

z 24. septembra 2019*

„Hospodárska súťaž – Kartely – Trh štandardných/katalógových obálok a špeciálnych obálok s potlačou – Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 101 ZFEÚ – Čiastočné zrušenie z dôvodu porušenia povinnosti odôvodnenia – Pozmeňujúce rozhodnutie – Postup urovnania – Pokuty – Základná suma – Výnimočná úprava – Horná hranica 10 % celkového obratu – Článok 23 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 – Zásada *ne bis in idem* – Právna istota – Legitímna dôvera – Rovnosť zaobchádzania – Kumulácia sankcií – Proporcionalita – Spravodlivé zaobchádzanie – Neobmedzená súdna právomoc“

Vo veci T-466/17,

Printeos, SA, so sídlom v Alcalá de Henares (Španielsko),

Printeos Cartera Industrial, SL, so sídlom v Alcalá de Henares,

Tompla Scandinavia AB, so sídlom v Štokholme (Švédsko),

Tompla France, so sídlom vo Fleury-Mérogis (Francúzsko),

Tompla Druckerzeugnisse Vertriebs GmbH, so sídlom v Leonbergu (Nemecko),

v zastúpení: H. Brokelmann a P. Martínez-Lage Sobredo, advokáti,

žalobkyne,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: F. Castilla Contreras, F. Jimeno Fernández a C. Urraca Caviedes, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh, založený na článku 263 ZFEÚ, v prvom rade na čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie C(2017) 4112 final zo 16. júna 2017, ktorým sa mení rozhodnutie C(2014) 9295 final z 10. decembra 2014 týkajúce sa konania podľa článku 101 [ZFEÚ] a článku 53 Dohody o EHP (AT.39780 – Obálky), a subsidiárne na zníženie pokuty, ktorá bola uložená žalobkyniam,

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia rozšírená komora),

v zložení: predseda komory M. van der Woude, sudcovia S. Frimodt Nielsen, V. Kreuschitz (spravodajca), N. Półtorak a E. Perillo,

* Jazyk konania: španielčina.

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. apríla 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

A. Správne konanie, ktoré viedlo k prijatiu pôvodného rozhodnutia

1 Európska komisia svojím rozhodnutím C(2014) 9295 final z 10. decembra 2014 týkajúcim sa konania podľa článku 101 [ZFEÚ] a článku 53 Dohody o EHP (AT.39780 – Obálky) (ďalej len „pôvodné rozhodnutie“) predovšetkým konštatovala, že žalobkyne, spoločnosti Printeos SA, Tompla Sobre Exprés SL, neskôr Printeos Cartera Industrial SL, Tompla Scandinavia AB, Tompla France a Tompla Druckerzeugnisse Vertriebs GmbH, porušili článok 101 ZFEÚ a článok 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) tým, že v období od 8. októbra 2003 do 22. apríla 2008 boli účastníčkami kartelu uzavretého a uplatňovaného na európskom trhu so štandardnými katalógovými obálkami a špeciálnymi obálkami s potlačou, a to vrátane Dánska, Nemecka, Francúzska, Švédska, Spojeného kráľovstva a Nórska. Cieľom tohto kartelu bola koordinácia predajných cien, rozdelenie zákazníkov a výmena citlivých obchodných informácií. Okrem žalobkýň boli účastníkmi kartelu aj skupina Bong (ďalej len „Bong“), skupina GPV France SAS a Heritage Envelopes Ltd (ďalej len „GPV“), skupina Holdham SA (ďalej len „Hamelin“) a skupina Mayer-Kuvert (ďalej len „Mayer-Kuvert“), ktoré boli tiež adresátmi pôvodného rozhodnutia.

2 Pôvodné rozhodnutie bolo prijaté v rámci konania o urovnaní na základe článku 10a nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101 a 102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 123, 2004, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 81), a oznámenia Komisie o vedení konania o urovnaní s cieľom prijať rozhodnutia podľa článku 7 a článku 23 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 v prípadoch kartelov (Ú. v. EÚ C 167, 2008, s. 1, ďalej len „oznámenie o urovnaní“).

3 Vzhľadom na konštatované porušenie (článok 1 ods. 5 pôvodného rozhodnutia) Komisia uložila žalobkyniam spoločne a nerozdielne pokutu vo výške 4 729 000 eur [článok 2 ods. 1 písm. e) pôvodného rozhodnutia].

4 Správne konanie, ktoré viedlo k prijatiu pôvodného rozhodnutia, Komisia začala z vlastnej iniciatívy na základe informácií a dokumentov poskytnutých anonymným informátorom. Dňa 14. septembra 2010 Komisia vykonala u žalobkýň a ostatných spoločností zúčastnených na karteli v Dánsku, Španielsku, Francúzsku a vo Švédsku inšpekcie v zmysle článku 20 ods. 4 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101 a 102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205). Ďalšie inšpekcie nasledovali 1. októbra 2010 a 31. januára 2011 v Nemecku (odôvodnenie 16 pôvodného rozhodnutia).

5 Žalobkyne podali 22. októbra 2010 Komisii žiadosť o zhovievavosť na základe oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (Ú. v. EÚ C 298, 2006, s. 17, ďalej len „oznámenie o spolupráci“) (odôvodnenie 17 pôvodného rozhodnutia), pričom podobnú žiadosť podali aj na Comisión Nacional de la Competencia, neskôr premenovanú na Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (španielsky orgán na ochranu hospodárskej súťaže, ďalej len „CNC“).

6 Dňa 15. marca 2011 CNC začala konanie s cieľom zistiť porušenie článku 101 ZFEÚ a porušenie obdobných španielskych pravidiel hospodárskej súťaže, ktorého sa mala dopustiť najmä spoločnosť Tompla Sobre Exprés vrátane svojich španielskych dcérskych spoločností, len v súvislosti s trhom papierových obálok v Španielsku [vec S/0316/10, Sobres de papel (papierové obálky)]. Komisia v tejto súvislosti nevyhovela návrhu žalobkýň, aby využila svoju právomoc podľa článku 11 ods. 6 nariadenia č. 1/2003 začať konanie a odňať CNC jej právomoc uplatniť článok 101 ZFEÚ. Toto konanie viedlo k tomu, že CNC prijala 25. marca 2013 rozhodnutie ukladajúce týmto spoločnostiam pokutu v celkovej výške 10 141 530 eur z dôvodu ich účasti na karteloch na španielskom trhu v období od roku 1977 do roku 2010, pričom cieľom týchto kartelov bolo určovanie cien a rozdelenie obstarávaní vyhlasovaných španielskymi orgánmi, ktoré sa týkali dodávok predtlačených obálok na voľby a referendá na európskej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni, rozdelenia ponuky predtlačených obálok na obchodné použitie pre veľkoobchodných zákazníkov, určovania cien obálok bez potlače a obmedzenia technológií. V nadväznosti na žalobu podanú najmä prvou žalobkyňou, Audiencia Nacional, Sala de lo Contencioso (Ústredný súd, sporový senát, Španielsko) čiastočne zrušil toto rozhodnutie v rozsahu, v akom určovalo výšku uloženej pokuty, a vrátil vec CNC na účely nového určenia tejto pokuty v súlade s uplatniteľnými zákonnými kritériami.

7 Keďže všetci dotknutí účastníci konania vyjadrili záujem podieľať sa na rokovaní o urovnaní, Komisia začala 10. decembra 2013 konanie podľa článku 10a nariadenia č. 773/2004, v rámci ktorého uskutočnila dvojstranné stretnutia s každým z účastníkov konania (odôvodnenia 19 a 20 pôvodného rozhodnutia).

8 Na stretnutí z 21. januára 2014 Komisia predložila žalobkyniam celkový prehľad kartelu vrátane analýzy dôkazov, ktoré mala k dispozícii.

9 Žalobkyne predložili 24. februára 2014 neformálny dokument s názvom „non paper“, v ktorom požiadali Komisiu, aby pri určení výšky pokuty zohľadnila po prvé pokutu uloženú zo strany CNC, keďže už táto pokuta sa rovnala 10 % ich celkového obratu v roku 2012, po druhé skutočnosť, že tvoria skupinu „jedného výrobku“, teda venujúcu sa výrobe jediného výrobku, a po tretie bod 37 usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia“), ktoré Komisii umožňujú vzhľadom na osobitosti dotknutého prípadu odchýliť sa od všeobecnej metódy stanovenia pokút alebo obmedzení stanovených v bode 21 týchto usmernení.

10 Namiesto druhého stretnutia Komisia po dohode so žalobkyňami emailom zo 17. júna 2014 predložila prehľad všetkých podstatných kritérií, ktoré sa mali zohľadniť v súvislosti so stanovením výšky ukladanej pokuty, ako je hodnota predajov uskutočnených žalobkyňami v roku 2007, t. j. 143 316 000 eur, ich obrat v roku 2013, t. j. 121 728 000 eur, dĺžka ich účasti na porušení, atď. Žalobkyne odpovedali emailom z 18. júna 2014, pričom potvrdili hodnotu predajov a obrat, tak ako ich vyčíslila Komisia, a uviedli, že nemajú v tejto súvislosti zásadné pripomienky.

11 Na stretnutí z 24. októbra 2014 Komisia informovala žalobkyne o metódach a kritériách stanovenia výšky pokuty, a to po prvé o časti (15 %) hodnoty predaja (143 316 000 eur v roku 2007) použitej na určenie základnej sumy pokuty, po druhé o dobe trvania porušenia, ktorého sa dopustili žalobkyne (štyri roky a šesť mesiacov), po tretie o dodatočnej sume vo výške 15 %, po štvrté o neexistencii poľahčujúcich alebo priťažujúcich okolností, po piate o neuplatnení násobiteľa, po šieste o najvyššej povolenej pokute vo výške 12 171 800 eur (10 % celkového obratu žalobkýň v roku 2013), po siedme o mimoriadnom znížení pokuty podľa bodu 37 usmernení z dôvodu osobitných okolností veci vrátane skutočnosti, že základné sumy všetkých účastníkov kartelu prevyšovali hornú hranicu 10 % stanovenú v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, po ôsme o dodatočnom znížení odôvodnenom povahou skupiny žalobkýň ako skupiny „jedného výrobku“, po deviate o nemožnosti priznať zníženie z dôvodu pokuty uloženej zo strany CNC, keďže kartel, za ktorý bola uložená, bol odlišný od kartelu zisteného Komisiou a musel sa potrestať nezávisle a v súlade s príslušnými pravidlami, ktoré sa líšia od pravidiel uplatňovaných Komisiou, po desiate o plánovanom 50 % znížení na základe bodov 24 a 25 oznámenia

o spolupráci, po jedenáste o plánovanom 10 % znížení na základe bodu 32 oznámenia o urovnaní a napokon o rozpätí ohraničujúcom výšku pokuty, ktoré bolo od 4 610 000 eur do 4 848 000 eur, pričom žalobkyne vo svojom návrhu na urovnanie museli súhlasiť s maximálnou výškou.

12 Dňa 7. novembra 2014 žalobkyne predložili svoj návrh na urovnanie, pričom súhlasili s hodnotou predajov a obratom, ktoré použila Komisia, ako aj s maximálnou výškou pokuty 4 848 000 eur.

13 Dňa 18. novembra 2014 Komisia vydala oznámenie o výhradách.

14 Dňa 20. novembra 2014 žalobkyne v súlade s bodom 26 oznámenia o urovnaní potvrdili, že oznámenie o výhradách zodpovedá obsahu ich návrhu na urovnanie a že budú ďalej pokračovať v konaní o urovnanie.

15 Pokiaľ ide o stanovenie uložených pokút, Komisia v pôvodnom rozhodnutí určila základnú sumu pre každý z dotknutých podnikov (odôvodnenia 71 až 84 pôvodného rozhodnutia) tak, ako je to zhrnuté v tejto tabuľke:

Podnik	Hodnota predajov v EUR	Koeficient závažnosti %	Dĺžka trvania	Dodatočná suma %	Základná suma v EUR
Bong	140 000 000	15	4,5	15	115 500 000
… GPV	125 086 629	15	4,5	15	103 196 000
Hamelin	185 521 000	15	4,416	15	150 717 000
Mayer-Kuvert	70 023 181	15	4,5	15	57 769 000
Printeos...	143 316 000	15	4,5	15	118 235 000

16 Okrem toho v odôvodneniach 85 až 87 pôvodného rozhodnutia Komisia uviedla, že nebolo namieste upraviť základné sumy podľa bodov 28 a 29 usmernení okrem prípadu skupiny Mayer-Kuvert, na ktorú sa malo uplatniť 10 % zníženie z dôvodu jej obmedzenej účasti na porušení.

17 Pod nadpisom „Úprava základných súm“ Komisia konštatovala, že vzhľadom na to, že predaje väčšiny dotknutých účastníkov konania sa uskutočnili na jedinom trhu, na ktorom sa zúčastňovali kartelu počas niekoľkých rokov, prakticky všetky pokuty mohli dosiahnuť hornú hranicu 10 % celkového obratu a že uplatnenie uvedenej hranice by bolo skôr pravidlom ako výnimkou (odôvodnenie 88 pôvodného rozhodnutia). V tejto súvislosti Komisia pripomenula judikatúru Všeobecného súdu, pričom poznamenala, že takýto prístup by mohol viesť k pochybnostiam vzhľadom na zásadu, že sankcia musí byť priamo viazaná na porušenie, ako aj na osobu, ktorá sa ho dopustila, keďže za určitých okolností by takýto prístup mohol viesť k situácii, že akékoľvek rozlišovanie na základe závažnosti porušenia alebo poľahčujúcich okolností by sa už nemohlo prejaviť na výške pokuty (rozsudok zo 16. júna 2011, Putters International/Komisia, T-211/08, EU:T:2011:289, bod 75). Vzhľadom na osobitné okolnosti tejto veci Komisia považovala za vhodné vykonať svoju voľnú úvahu a uplatniť bod 37 usmernení, ktorý jej umožňuje odchýliť sa od metód usmernení (odôvodnenia 89 a 90 pôvodného rozhodnutia).

18 Odôvodnenia 91 a 92 pôvodného rozhodnutia znejú takto:

„(91) V danom prípade bola základná suma upravená spôsobom, ktorý zohľadňuje hodnotu predaja výrobku, ktorého sa týkal kartel, vo vzťahu k celkovému obratu, ako aj rozdiely medzi účastníkmi v závislosti od ich individuálnej účasti na porušení. Ako celok boli pokuty stanovené na úrovni, ktorá je primeraná porušeniu a prináša dostatočný odstrašujúci účinok.

(92) V dôsledku toho sa na stanovené pokuty všetkých účastníkov uplatní zníženie. Za konkrétnych okolností daného prípadu vzhľadom na skutočnosť, že všetci účastníci v rôznej, ale výraznej miere vykonávali činnosť predaja štandardných katalógových obálok a špeciálnych obálok s potlačou, sa navrhuje uplatnenie zníženia pokuty, ktorá sa musí uložiť za porušenie, o 98 % pre GPV, o 90 % pre Tompla, o 88 % pre Bong a Mayer-Kuvert, ako aj o 85 % pre Hamelin.“

19 Výsledok tejto úpravy základných súm možno zhrnúť takto (pozri tiež tabuľku uvedenú v odôvodnení 93 pôvodného rozhodnutia):

Podnik	Základná suma pred úpravou v EUR	Zníženie %	Základná suma po úprave v EUR
Bong	115 500 500	88	13 860 000
GPV	103 196 000	98	2 063 920
Hamelin	150 717 000	85	22 607 550
Mayer-Kuvert	57 769 000	88	6 932 280
Printeos	118 235 000	90	11 823 500

20 Komisia okrem iného priznala žalobkyniam dodatočné 50 % zníženie pokuty na základe oznámenia o spolupráci a 10 % zníženie na základe bodu 32 oznámenia o urovnaní (odôvodnenia 99, 102 a 103 pôvodného rozhodnutia). Na základe zodpovedajúcich relevantných pravidiel sa skupine Hamelin priznalo 25 % zníženie pokuty (spolupráca) a skupine Mayer-Kuvert 10 % zníženie (spolupráca) a obidvom 10 % zníženie (urovnanie) (odôvodnenia 100 až 103 pôvodného rozhodnutia).

21 Napokon z odôvodnení 104 až 108 pôvodného rozhodnutia s názvom „Platobná schopnosť“ vyplýva, že vzhľadom na odôvodnené žiadosti, ktoré podali skupiny Bong a Hamelin podľa bodu 35 usmernení, Komisia znížila ich pokuty na 3 118 000 eur a na 4 996 000 eur. Žalobkyne nepodali Komisii obdobnú žiadosť ani nezískali zníženie na základe uvedeného bodu.

B. Rozsudok vo veci T-95/15

22 V nadväznosti na žalobu, ktorú podali žalobkyne, založenú na článku 263 ZFEÚ a smerujúcu v prvom rade k čiastočnému zrušeniu pôvodného rozhodnutia, Všeobecný súd rozsudkom z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), zrušil článok 2 ods. 1 písm. e) pôvodného rozhodnutia z dôvodu nedostatočného odôvodnenia v zmysle článku 296 druhého odseku ZFEÚ (rozsudok z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia, T-95/15, EU:T:2016:722, body 57 a 58 a bod 1 výroku).

23 Úvahy zamerané na podporu tohto zrušenia sú uvedené v bodoch 45 až 56 rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722).

24 Rozsudok z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), nadobudol právoplatnosť.

C. Rozsudok vo veci T-201/17

25 V nadväznosti na novú žalobu prvej žalobkyne, doručenú do kancelárie Všeobecného súdu 31. marca 2017, ktorej predmetom bol v prvom rade návrh podaný na základe článku 268 ZFEÚ na náhradu škody vyplývajúcej z odmietnutia Komisie vyplatiť žalobkyni úroky z omeškania z istiny pokuty vrátenej v nadväznosti na zrušenie pôvodného rozhodnutia, Všeobecný súd rozsudkom z 12. februára 2019, Printeos/Komisia (T-201/17, ktorý je predmetom odvolania, EU:T:2019:81), uložil Európskej únii

zastúpenej Komisiou povinnosť nahradiť škodu spôsobenú prvej žalobkyni vyplatením sumy 184 592,95 eur, navýšenej o úroky z omeškania. Komisia podala proti tomuto rozsudku odvolanie zapísané pod číslom C-301/19 P.

D. Opätovné otvorenie správneho konania a prijatie napadnutého rozhodnutia

26 V nadväznosti na rozsudok z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), Komisia zaslala 29. marca 2017 žalobkyniam list, v ktorom ich informovala o svojom úmysle prijať nové rozhodnutie a uložiť im rovnakú výšku pokuty ako tá, ktorá bola uložená v pôvodnom rozhodnutí, pričom spresnila kritériá, ktoré vzala do úvahy na účely výpočtu pokút uložených dotknutým podnikom, najmä metódu sledovanú podľa bodu 37 usmernení. Vyzvala tiež žalobkyne, aby predložili svoje pripomienky v lehote troch týždňov od doručenia tohto listu.

27 Žalobkyne predložili svoje pripomienky listom zo 17. apríla 2017, v ktorých uviedli, že prijatie nového rozhodnutia bolo v rozpore so zásadou *ne bis in idem*, keďže zrušenie pôvodného rozhodnutia rozsudkom z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), nemalo čisto procesný charakter, pričom dané rozhodnutie tiež porušilo ich základné právo na riadnu správu vecí verejných, stanovené v článku 41 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“). Žalobkyne sa okrem toho domnievali, že pokuta, ktorá im mala byť uložená, bola voči nim diskriminačná a že v súlade s rozsudkom z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4, bod 11), mala Komisia z dôvodov spravodlivého zaobchádzania vziať do úvahy pokutu, ktorú im uložila CNC vo svojom rozhodnutí z 25. marca 2013.

28 Rozhodnutím C(2017) 4112 final zo 16. júna 2017, ktorým sa mení pôvodné rozhodnutie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), zaslaným iba žalobkyniam, im Komisia uložila spoločne a nerozdielne pokutu vo výške 4 729 000 eur (články 1 a 3, ako aj odôvodnenia 8 a 9 tohto rozhodnutia).

29 Po prvé, v odôvodnení 7 napadnutého rozhodnutia sa uvádza, že čiastočné zrušenie pôvodného rozhodnutia Všeobecným súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia malo iba procesnoprávny dosah. Toto zrušenie preto nemožno kvalifikovať ako oslobodenie v zmysle článku 50 Charty (rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 59 až 63 a 693 až 695) a Komisia mohla oprávnene pokračovať v správnom konaní od okamihu, v ktorom nastala protiprávnosť (rozsudky z 9. decembra 2014, Lucchini/Komisia, T-91/10, EU:T:2014:1033, bod 173, a z 9. decembra 2014, SP/Komisia, T-472/09 a T-55/10, EU:T:2014:1040, bod 277).

30 Po druhé, v odôvodnení 8 napadnutého rozhodnutia je spresnené, že toto rozhodnutie „obsahuje doplňujúce informácie o použitej metóde a o skutočnostiach, ktoré Komisia zohľadnila na účely stanovenia a úpravy základných súm pokuty, ako bolo uvedené v odôvodneniach 88 až 93 [pôvodného] rozhodnutia“.

31 Po tretie, v odôvodneniach 10 až 22 napadnutého rozhodnutia Komisia vysvetľuje metódu výpočtu a dôvody „úprav“ základných súm pokút podľa bodu 37 usmernení, o ktoré sa opierajú odôvodnenia 88 až 95 pôvodného rozhodnutia.

32 Komisia v odôvodnení 14 napadnutého rozhodnutia uvádza, že zohľadnila minimálne zníženie potrebné na to, aby základná suma pokuty uloženej každému dotknutému podniku klesla pod hranicu 10 %, pričom sa súčasne zabezpečí, že upravená základná suma bude odrážať porovnateľný charakter ich účasti na karteli. Komisia okrem toho spresňuje, že jednotné zníženie pre všetky dotknuté podniky by viedlo k situácii, v ktorej by každý z nich mal neoprávnený prospech z minimálneho zníženia potrebného na to, aby základná suma klesla pod hranicu 10 % pre podnik, ktorého základná suma presahuje uvedenú hranicu v najväčšej miere, a síce skupinu GPV, čo by viedlo k pokutám, ktoré neodrážajú závažnosť ich porušenia a nezabezpečujú dostatočný odstrašujúci účinok.

33 V odôvodnení 15 napadnutého rozhodnutia je vysvetlené, že Komisia najprv upravila základnú sumu pre každý z dotknutých podnikov zohľadnením časti hodnoty predajov výrobku, ktorého sa týkal kartel, vo vzťahu k celkovému obratu (ďalej len „pomer výrobok/obrat“). Cieľom úprav vykonaných v pôvodnom rozhodnutí však bolo tiež zabezpečiť, aby upravené pokuty vždy odrážali celkovú závažnosť porušenia a aby neskreslili relatívnu váhu jednotlivých základných súm dotknutých podnikov, ktorá zodpovedala ich porovnateľnej účasti na karteli. Tieto prvky metódy mali vplyv na individuálne zníženia priznané každému z dotknutých podnikov.

34 Podľa odôvodnenia 16 napadnutého rozhodnutia pôvodné rozhodnutie zohľadnilo pomer výrobok/obrat každého dotknutého podniku, vypočítaný ako pomer celkového obratu predaja obálok vo vzťahu k celosvetovému obratu v roku 2012. Podnik s vyšším pomerom výrobok/obrat získal výraznejšie alebo minimálne rovnaké zníženie výrobok/obrat ako to, ktoré bolo priznané podniku s nižším pomerom výrobok/obrat. Pomery uvedené v tabuľke A preukazujú, že všetky podniky s výnimkou skupiny Hamelin vykazovali veľmi vysoké individuálne pomery výrobok/obrat. Hamelin po postúpení svojich zariadení na výrobu obálok už nemohla vykazovať predaje výrobku, ktorého sa týkal kartel, v roku 2012, na základe čoho bol jej pomer výrobok/obrat odhadovaný na základe porovnania jej obratu v roku 2012 s predajmi výrobku, ktorého sa týkal kartel, uskutočnenými jej bývalou dcérskou spoločnosťou.

35 V odôvodnení 17 napadnutého rozhodnutia je uvedené, že 98 % zníženie priznané skupine GPV bolo nevyhnutné na účely toho, aby sa jej obrat dostal pod hranicu 10 %. Vzhľadom na to, že skupina GPV bola podnikom s najvyšším pomerom výrobok/obrat, ostatné podniky získali menej výrazné zníženia, určené individuálne a odrážajúce tak ich jednotlivé pomery výrobok/obrat, ako aj relatívnu váhu základných súm, ktoré im boli stanovené.

36 V odôvodnení 18 napadnutého rozhodnutia je spresnené, že jednoduché lineárne zníženie založené na individuálnych pomeroch výrobok/obrat by viedlo k neoprávneným výsledkom a skreslilo by relatívne váhy základných súm. Podľa tohto prístupu by napríklad upravená základná suma skupiny Mayer-Kuvert (s pomerom výrobok/obrat vo výške 76 %) bola vyššia ako upravená základná suma žalobkýň (s pomerom výrobok/obrat vo výške 90 %), zatiaľ čo pred úpravou ich základná suma predstavovala viac než dvojnásobok sumy skupiny Mayer-Kuvert. Metóda použitá v pôvodnom rozhodnutí teda sledovala z dôvodov spravodlivého zaobchádzania obnovenie rovnováhy medzi upravenými základnými sumami stanovením individuálnych znížení odrážajúcich nielen pomer výrobok/obrat, ale aj porovnateľný charakter individuálnej účasti dotknutých podnikov, tak ako vyplýva z neupravených základných súm.

37 V odôvodnení 19 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že sa domnievala, že hoci mala Hamelin pomer výrobok/obrat podstatne nižší než ostatné podniky, bolo nevyhnutné znížiť aj pokutu, ktorá jej bola určená, na účely zohľadnenia skutočnosti, že jej úloha v karteli bola podobná s úlohou uvedených podnikov. Vzhľadom na jej pomer výrobok/obrat bolo zníženie základnej sumy pre skupinu Hamelin najmenšie v porovnaní s tými, ktoré boli priznané ostatným podnikom.

38 Z odôvodnenia 20 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že ak by Komisia nevzala do úvahy druhú etapu tejto metódy a založila by zníženia iba na pomere výrobok/obrat dotknutých spoločností, skupine Hamelin by nebolo priznané zníženie a jej základná suma by bola približne o 1 275 % vyššia než upravená základná suma žalobkýň, zatiaľ čo hodnota predajov skupiny Hamelin bola iba o 30 % vyššia než hodnota predajov žalobkýň.

39 V odôvodnení 21 napadnutého rozhodnutia je uvedený záver, že zvolená metóda a priznané zníženie majú za následok, že základná suma pokuty uloženej skupine Hamelin odráža jej porovnateľnú účasť na karteli, ako aj závažnosť a dobu trvania porušenia a má dostatočne odstrašujúci charakter.

40 Tabuľka A uvedená v odôvodnení 22 napadnutého rozhodnutia v podstate zodpovedá tej, ktorá je uvedená v bode 50 rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), ale je v nej pridaná jedna doplňujúca kolónka, ktorá uvádza pomery výrobok/obrat dotknutých podnikov za rok 2012 (pozri bod 34 vyššie).

Podnik	Hodnota predaja v EUR v roku 2007	Koeficient závažnosti	Dĺžka trvania (roky)	Dodatočná suma	Základná suma v EUR	Pomer výrobok/obrat	Úprava/Zníženie	Upravená základná suma
… GPV	125 086 629	15 %	4,5	15 %	103 196 000	93 %	0,98	2 063 920
[Printeos]	143 316 000	15 %	4,5	15 %	118 235 000	90 %	0,90	11 823 500
Bong	140 000 000	15 %	4,5	15 %	115 500 000	80 %	0,88	13 860 000
Mayer-Kuvert	70 023 181	15 %	4,5	15 %	57 769 000	76 %	0,88	6 932 280
Hamelin	185 521 0-00	15 %	4,416	15 %	150 717 000	17 %	0,85	22 607 550

41 Podľa odôvodnenia 23 napadnutého rozhodnutia ostatné etapy metódy určenia pokút, ktorá bola sledovaná v pôvodnom rozhodnutí, nie sú ovplyvnené rozsudkom z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), na základe čoho nie sú v napadnutom rozhodnutí znovu vysvetlené. Vzhľadom však na návrh žalobkýň v ich liste zo 17. apríla 2017, aby sa prihliadlo na pokutu, ktorú uložila CNC, Komisia uvádza, že naň odpovie v odôvodneniach 46 až 55 daného rozhodnutia.

42 Po štvrté, v odôvodneniach 46 až 55 napadnutého rozhodnutia sú teda spresnené dôvody, pre ktoré Komisia zamieta daný návrh, pripomínajúc, že počas konania, ktoré viedlo k prijatiu pôvodného rozhodnutia, už oznámila žalobkyniam, že nepovažovala za potrebné ani vhodné prihliadnuť na pokutu uloženú zo strany CNC. Komisia sa v tejto súvislosti opiera najmä o svoju vlastnú rozhodovaciu prax [rozhodnutie Komisie 89/515/EHS z 2. augusta 1989 týkajúce sa postupu uplatňovania článku 85 Zmluvy EHS (vec IV/31.553 – betonárska oceľová výstuž) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 260, 1989, s. 1), ako aj rozsudok z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4).

43 Po piate, v odôvodnení 58 napadnutého rozhodnutia v súvislosti s úpravou základných súm pokút podľa bodu 37 usmernení Komisia zamieta tvrdenie žalobkýň uvedené v ich liste zo 17. apríla 2017, podľa ktorého na jednej strane boli zníženia základných súm voči nim diskriminačné a na druhej strane im malo byť priznané zníženie o 95,3671 % na účely náležitého zohľadnenia ich pomeru výrobok/obrat.

44 V odôvodnení 59 napadnutého rozhodnutia v odpovedi na tvrdenie žalobkýň, podľa ktorého existujú zrejmé odchýlky voči hranici 10 % celkového obratu, Komisia v podstate uvádza, že zníženia nemali byť stanovené na úroveň, ktorá zaručuje, že vzťah medzi upravenými základnými sumami a celkovými obratmi bude rovnaký pre všetky dotknuté podniky. Podľa nej v zmysle ustálenej judikatúry skutočnosť, že podniku bola podľa metódy výpočtu základných súm pokút uložená pokuta, ktorá predstavuje vyššie percento jeho celkového obratu než je to, ktoré predstavujú pokuty uložené ostatným podnikom, nie je v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania a proporcionality.

II. Konanie a návrhy účastníkov konania

45 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 27. júla 2017 žalobkyne podali túto žalobu.

46 Všeobecný súd podľa článku 28 svojho rokovacieho poriadku na návrh tretej komory rozhodol o postúpení veci rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.

47 Na základe návrhu sudcu spravodajcu Všeobecný súd (tretia rozšírená komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania stanovených v článku 89 rokovacieho poriadku písomne položil Komisii otázku týkajúcu sa určenia pomeru výrobok/obrat skupine GPV. Komisia na túto otázku odpovedala v stanovenej lehote.

48 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 3. apríla 2019.

49 Žalobkyne navrhujú, aby Všeobecný súd:

– zrušil napadnuté rozhodnutie,

– subsidiárne znížil pokutu uloženú v článku 1 napadnutého rozhodnutia priznaním na jednej strane zníženia základnej sumy pokuty o 95,3671 % podľa bodu 37 usmernení a na druhej strane dodatočného zníženia pokuty následkom znížení na základe oznámení o spolupráci a urovnaní minimálne o 33 %,

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

50 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu ako nedôvodnú,

– uložil žalobkyniam povinnosť nahradiť trovy konania.

III. Právny stav

A. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení zásad právnej istoty, ochrany legitímnej dôvery a zásady ne bis in idem

51 Žalobkyne spochybňujú procesný charakter čiastočného zrušenia pôvodného rozhodnutia rozsudkom z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), podobne ako v situáciách, o ktoré išlo vo veciach, ktoré viedli k rozsudkom z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582), alebo z 27. júna 2012, Bolloré/Komisia (T-372/10, EU:T:2012:325). Nezákonnosti, ktorými sa vyznačuje toto rozhodnutie, sú tak závažné, že ich nemožno kvalifikovať inak ako podstatné. Okrem toho nedostatok odôvodnenia pôvodného rozhodnutia je tak závažný, že ho nemožno považovať za obyčajnú formálnu vadu. Ako vyplýva z bodov 53 až 55 rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), Všeobecný súd musel na pojednávaní vo veci T-95/15 pripomenúť svoju povinnosť preskúmať z úradnej moci dostatočnosť odôvodnenia, čo zaznamenal v zápisnici z pojednávania. Okrem toho povinnosť odôvodnenia bola pozdvihnutá na základné právo zaručené článkom 41 ods. 2 písm. c) Charty, na základe čoho sa od nadobudnutia jeho účinnosti skoršia judikatúra kvalifikujúca nedostatok odôvodnenia za obyčajnú formálnu vadu stala prekonanou.

52 Podľa žalobkýň je pôvodné rozhodnutie postihnuté aj inou hmotnoprávnou vadou, a síce zneužitím právomoci, uvedeným v replike vo veci T-95/15, keďže Komisia zámerne uviedla nepresné skutočnosti na účely odôvodnenia úprav základných súm pokút. Zatiaľ čo v odôvodnení 92 pôvodného rozhodnutia bolo uvedené, že „všetci účastníci v rôznej, ale výraznej miere vykonávali činnosť predaja obálok“, odôvodnenie 16 napadnutého rozhodnutia uznalo, že skupina Hamelin nepredstavovala „podnik jedného výrobku“. V tabuľke A uvedenej v odôvodnení 22 napadnutého rozhodnutia bol však podiel „jedného výrobku“ v rozsahu 17 %, ktorý v skutočnosti predstavoval 0 % v čase prijatia pôvodného rozhodnutia, priznaný skupine Hamelin z dôvodu, že následkom postúpenia svojich zariadení na výrobu obálok v roku 2010 už v roku 2012, teda v roku relevantnom na účely určenia „jednovýrobkového“ podielu, nevykazovala žiadne predaje výrobku, ktorého sa týkal kartel. Toto zneužitie právomoci je potvrdené najmä bodom 54 rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), ktorý uznal, že odôvodnenie uvedené v pôvodnom rozhodnutí nebolo pravdivé.

53 Závažnosť týchto hmotnoprávnych protiprávností postihujúcich pôvodné rozhodnutie, ktoré nemožno napraviť, bráni tomu, aby Komisia znovu uložila sankciu, ktorá už bola uložená v uvedenom rozhodnutí. Tento prístup by bol v rozpore s konečným charakterom pôvodného rozhodnutia, ktorého záver týkajúci sa existencie porušenia nebol spochybnený, a porušil by zásadu *ne bis in idem* v zmysle článku 50 Charty, ako sa uplatňuje na postupy v oblasti práva hospodárskej súťaže. Napadnuté rozhodnutie sa totiž pridáva k pôvodnému rozhodnutiu, ktoré sa stalo konečné v časti, ktorá nebola napadnutá, pričom ho nenahradilo. Tento konečný charakter bráni prijatiu nového rozhodnutia, ktoré by bez právneho základu nahradilo, zmenilo alebo doplnilo nezrušené rozhodnutie, ktoré je platné a konečné.

54 Napadnuté rozhodnutie je tiež v rozpore so zásadami právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery. Najmä na rozdiel od situácie vo veci, ktorá viedla k rozsudku z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582), v ktorej bolo prvé rozhodnutie predmetom celkového zrušenia, sa rozsudok z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), obmedzil na zrušenie článku 2 ods. 1 písm. e) pôvodného rozhodnutia, na základe čoho sa toto rozhodnutie stalo konečné v ostatných častiach. Bez relevantného právneho základu na tento účel v nariadení č. 1/2003, ako je právny základ stanovený v jeho článku 9 ods. 2, ktorý nie je v prejednávanej veci uplatniteľný, by však zmena konečného rozhodnutia porušila vyššie uvedené všeobecné zásady. Z napadnutého rozhodnutia ani jasne nevyplýva, či sa týka „zmeny“ v pravom zmysle slova, ako je uvedené v jeho názve, alebo „novej úpravy“ (odôvodnenie 7), alebo „nahradenia“ (článok 1 výroku), pričom nové odôvodnenie sa má skôr dodať k pôvodnému rozhodnutiu než nahradiť predchádzajúce odôvodnenie. V každom prípade pri neexistencii právneho základu nie je vhodné meniť pôvodné a konečné rozhodnutie dodaním „doplňujúcich informácií“ do napadnutého rozhodnutia. Žalobkyne spresňujú, že rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582), neuznáva „možnosť Komisie podrobnejšie odôvodniť výpočet výšky pokuty“ alebo „napraviť“ hmotnoprávnu vadu, ale iba opätovne otvoriť konanie na účely nápravy formálnych alebo procesných vád, ktorými je postihnuté zrušené rozhodnutie, čo nie je prípad prejednávanej veci vzhľadom na závažný charakter spáchaného zneužitia právomoci.

55 Komisia navrhuje, aby bol prvý žalobný dôvod zamietnutý ako nedôvodný.

56 Po prvé treba pripomenúť, že ak Všeobecný súd ruší akt inštitúcií, tieto inštitúcie sú podľa článku 266 ZFEÚ povinné prijať opatrenia nevyhnutné na účely výkonu zrušujúceho rozsudku. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že na účely splnenia tejto povinnosti sú dotknuté inštitúcie povinné rešpektovať nielen výrok rozsudku o zrušení, ale aj dôvody, o ktoré sa výrok bezpodmienečne opiera, v tom zmysle, že sú nevyhnutné na určenie presného zmyslu toho, o čom sa rozhodlo vo výroku. Toto odôvodnenie totiž jednak určuje ustanovenie, ktoré je považované za protiprávne, a jednak poukazuje na dôvody protiprávnosti konštatovanej vo výroku, ktoré musí dotknutá inštitúcia vziať do úvahy pri

nahrádzaní aktu, ktorý bol zrušený. Zrušenie aktu Únie nemá nevyhnutne vplyv na prípravné akty k danému aktu ani nemusí nevyhnutne viesť k zrušeniu každého konania, ktoré predchádzalo jeho prijatiu nezávisle na dôvodoch zrušujúceho rozsudku, či už vecných, alebo procesných. V dôsledku toho okrem prípadu, že konštatovaná protiprávnosť viedla k neplatnosti celého konania, uvedené inštitúcie môžu na účely prijatia aktu, ktorý nahradí predchádzajúci akt, ktorý bol zrušený alebo vyhlásený za neplatný, opätovne otvoriť konanie v štádiu, v ktorom k tejto protiprávnosti došlo, pričom na to, aby inštitúcie, ktoré sú autormi aktu, ktorý bol zrušený alebo vyhlásený za neplatný, mohli využiť možnosť opätovne otvoriť konanie, nie je nevyhnutné, aby bola táto možnosť výslovne stanovená v uplatniteľnej právnej úprave (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. novembra 2013, Taliansko/Komisia, C-587/12 P, EU:C:2013:721, bod 12, a z 28. januára 2016, CM Eurologistik a GLS, C-283/14 a C-284/14, EU:C:2016:57, body 48 až 52 a citovanú judikatúru).

57 Tieto zásady sa uplatňujú *mutatis mutandis* v oblasti práva hospodárskej súťaže, pokiaľ súd Únie zruší rozhodnutie z dôvodu protiprávnosti bez toho, aby sám rozhodol o existencii porušenia a o sankcii (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 72, 73 a 693).

58 Po druhé treba pripomenúť, že Súdny dvor tiež rozhodol, že v situácii, o ktorú ide vo veci samej, keď sa zrušenie napadnutého rozhodnutia zakladá na procesnej vade, akou je nedostatok odôvodnenia, a súd Únie nevyužil svoju neobmedzenú právomoc na zmenu uloženej pokuty, zásada *ne bis in idem* nebráni Komisii prijať nové rozhodnutie ukladajúce žalobcovi pokutu. Uplatňovanie tejto zásady totiž predpokladá, že bolo prijaté rozhodnutie o otázke, či bol delikt skutočne spáchaný, alebo o tom, či bola preskúmaná zákonnosť tohto posúdenia. Zásada *ne bis in idem* teda zakazuje iba nové vecné posúdenie existencie porušenia, ktoré by malo za následok buď uloženie druhej sankcie popri prvej sankcii v prípade, ak by sa znova konštatovala zodpovednosť, alebo prvej sankcie v prípade, ak by zodpovednosť, ktorá bola prvým rozhodnutím vylúčená, bola konštatovaná druhým rozhodnutím. Naproti tomu zásada *ne bis in idem* nebráni sama osebe obnoveniu stíhania, ktorého predmetom je to isté protisúťažné správanie, pokiaľ bolo prvé rozhodnutie zrušené z formálnych dôvodov bez vecného rozhodnutia o vytýkaných skutočnostiach, keďže rozhodnutie o zrušení nepredstavuje „oslobodenie“ v zmysle, aký má tento pojem v trestných oblastiach. V takomto prípade sa sankcie uložené novým rozhodnutím nepridávajú k sankciám uloženým zrušeným rozhodnutím, ale ich nahrádzajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 60 až 62 a 693 až 695).

59 Všeobecný súd sa domnieva, že neexistuje žiaden dôvod, ktorý by ospravedlňoval odlišný prístup v prípade zrušenia pre nedostatok odôvodnenia rozhodnutia ukladajúceho pokutu iba preto, že toto rozhodnutie bolo prijaté v rámci konania o urovnaní. Navyše na rozdiel od toho, čo tvrdia žalobkyne, zásady stanovené judikatúrou pripomenuté v bodoch 56 až 58 vyššie sa musia uplatňovať *mutatis mutandis* len v prípade čiastočného zrušenia tohto rozhodnutia, pokiaľ sa toto zrušenie týka iba časti ukladajúcej pokutu, ako je v prejednávanej veci článok 2 ods. 1 písm. e) pôvodného rozhodnutia, pri súčasnom zachovaní časti tohto rozhodnutia, ktorá stanovuje s konečnou platnosťou zodpovednosť dotknutého podniku za spáchané porušenie. V takom prípade je totiž o to viac vylúčené nové hmotnoprávne posúdenie skutkovej podstaty porušenia, ktoré by malo za následok nové uloženie sankcie tomuto podniku. Výhrady založené na porušení zásady právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery musia byť preto hneď zamietnuté ako nedôvodné.

60 Treba teda posúdiť, či podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ s ohľadom na výrok rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), ktorý čiastočne ruší pôvodné rozhodnutie, ako aj na hlavné dôvody, o ktoré sa tento rozsudok opiera, bola Komisia oprávnená napraviť nedostatok odôvodnenia, ktorý bol konštatovaný a sankcionovaný týmto zrušením, prijatím napadnutého rozhodnutia, ktoré malo zmenené alebo doplnené odôvodnenie a žalobkyniam uložilo rovnakú pokutu, ako je tá, ktorá im bola uložená v pôvodnom rozhodnutí.

61 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v bode 1 výroku rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), sa Všeobecný súd obmedzil na zrušenie článku 2 ods. 1 písm. e) pôvodného rozhodnutia z dôvodu, že tento článok nebol dostatočne odôvodnený v zmysle článku 296 druhého odseku ZFEÚ (rozsudok z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia, T-95/15, EU:T:2016:722, body 57 a 58).

62 Tieto body uvádzajú:

„57 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je teda potrebné dospieť k záveru, že [pôvodné] rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, a preto je potrebné vyhovieť prvému žalobnému dôvodu v rozsahu, v akom je založený na porušení povinnosti odôvodnenia v zmysle článku 296 druhého odseku ZFEÚ.

58 V dôsledku toho je potrebné zrušiť článok 2 ods. 1 písm. e) [pôvodného] rozhodnutia, pričom nie je potrebné vyjadriť sa k výhrade založenej na zneužití právomoci a k druhému a tretiemu žalobnému dôvodu, ako aj prípustnosti tretieho žalobného dôvodu. Navyše nie je potrebné rozhodnúť o druhej časti návrhov, ktorá bola uvedená subsidiárne.“

63 Tak ako uvádza Komisia, vyplýva z toho, že Všeobecný súd sa nevyjadril k ostatným žalobným dôvodom vzneseným vo veci T-95/15, spochybňujúcim dôvodnosť pôvodného rozhodnutia vrátane žalobného dôvodu týkajúceho sa zneužitia právomoci, uvádzaného žalobkyňami v replike. Žalobkyne teda nemôžu tvrdiť, že výrok o zrušení spočíval na konštatovaní podstatnej vady či zneužitia právomoci, založených v podstate na údajnom uvedení dôvodov Komisiou, ktoré sú v rozpore s pravdou či skutočnosťou.

64 Pokiaľ ide o právne následky tohto zrušujúceho výroku, treba pripomenúť, že v súlade s článkom 264 prvým odsekom ZFEÚ tento výrok viedol iba k vyhláseniu, že „napadnutý akt je od začiatku neplatný“, teda článok 2 ods. 1 písm. e) pôvodného rozhodnutia, bez zohľadnenia stupňa „závažnosti“ konštatovanej procesnej vady a právneho statusu porušeného procesného pravidla. V tejto súvislosti treba spresniť, že množstvo procesných záruk, ako sú podstatné formálne náležitosti v zmysle článku 263 druhého odseku ZFEÚ, ktorých porušenie môže byť vznesené bez návrhu a môže viesť k zrušeniu napadnutého aktu, predstavuje normy vyššej právnej sily, ako je právo na obhajobu v zmysle článku 41 ods. 2 písm. a) Charty. To isté platí pre porušenie povinnosti odôvodnenia podľa článku 41 ods. 2 písm. c) Charty a článku 296 druhého odseku ZFEÚ, na ktorých je založené zrušenie článku 2 ods. 1 písm. e) pôvodného rozhodnutia.

65 Na základe toho treba konštatovať, že čiastočné zrušenie pôvodného rozhodnutia, vyhlásené v rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), malo výlučne procesný dosah v zmysle judikatúry citovanej v bodoch 56 a 58 vyššie, keďže Komisii vytýkalo, že uviedla nedostatočné odôvodnenie spôsobu výpočtu pokút, ktoré žalobkyniam neumožnilo účinne ho spochybniť a Všeobecnému súd uplatniť svoje preskúmanie zákonnosti, predovšetkým pokiaľ ide o dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania (rozsudok z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia, T-95/15, EU:T:2016:722, body 49 a 55).

66 Je síce pravda, že Všeobecný súd v bode 55 rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), tiež uviedol, že „stručné odôvodnenie uvedené v odôvodnení 92 [pôvodného] rozhodnutia mohlo vytvoriť nesprávny dojem, že hlavný dôvod horizontálnej úpravy základných súm v prospech dotknutých podnikov spočíval v skutočnosti, že všetky tieto podniky sa nachádzali prinajmenšom v porovnateľných situáciách súvisiacich s povahou ich obchodnej činnosti ako činnosti týkajúcej sa ‚jedného výrobku‘“, „[v] prípade Hamelin to však tak nebolo, ako uznala Komisia počas súdneho konania“. Tieto úvahy sa však týkajú predovšetkým neúplného a nezrozumiteľného odôvodnenia v tejto súvislosti, čo predstavuje hlavný príklad nedostatku odôvodnenia v zmysle článku 296 druhého odseku ZFEÚ. Nemožno z toho teda vyvodzovať, že Všeobecný súd sa domnieval, že Komisia mala v úmysle uviesť do omylu jednotlivcov alebo súd Únie,

alebo úmyselne uviesť skutkové zistenia, ktoré sú v rozpore s pravdou alebo skutočnosťou, a už vôbec nie, že zrušením článku 2 ods. 1 písm. e) pôvodného rozhodnutia chcel Všeobecný súd sankcionovať tento prístup.

67 Vyplýva z toho, že Komisia rešpektovala požiadavky judikatúry citovanej v bodoch 56 a 58 vyššie tým, že v odôvodnení 7 napadnutého rozhodnutia uviedla, že čiastočné zrušenie pôvodného rozhodnutia pre nedostatočné odôvodnenie malo iba procesný dosah, na základe čoho nemohlo byť považované za oslobodenie v zmysle článku 50 Charty, a že z tohto dôvodu mohla oprávnene pokračovať v správnom konaní od okamihu, v ktorom nastala protiprávnosť, teda v zásade od okamihu prijatia pôvodného rozhodnutia.

68 Napokon treba zamietnuť aj ostatné výhrady, ktoré žalobkyne uviedli na podporu tohto žalobného dôvodu. Po prvé, na rozdiel od toho, čo uvádzajú, pokiaľ Komisia dodržiava požiadavky pripomenuté v bodoch 56 až 59 vyššie, čo je prípad prejednávanej veci, pojmy použité v napadnutom rozhodnutí na účely opísania jej prístupu, a síce „zmeniť“, „upraviť“ (odôvodnenie 7) alebo „nahradiť“ [článok 1 výroku, nahrádzajúci článok 2 ods. 1 písm. e) pôvodného rozhodnutia], nie sú rozhodujúce. Po druhé, vzhľadom na to, že judikatúra pripomenutá v bodoch 56 a 58 vyššie sa zakladá na výklade dosahu článku 266 prvého odseku ZFEÚ, žalobkyne nie sú oprávnené odvolávať sa na neexistenciu právneho základu relevantného na tento účel v nariadení č. 1/2003 (pozri analogicky rozsudok z 28. januára 2016, CM Eurologistik a GLS, C-283/14 a C-284/14, EU:C:2016:57, bod 52). Po tretie, nemôžu ani oprávnene uvádzať, že právoplatnosť pôvodného rozhodnutia bráni prijatiu nového rozhodnutia, ktoré by nahrádzalo, menilo alebo dopĺňalo pôvodné rozhodnutie v jeho zrušenej časti, bez toho, aby judikatúra uvedená v bode 58 vyššie bola zbavená svojho významu. Naopak, vzhľadom na to, že žalobkyne nespochybnili časť pôvodného rozhodnutia, ktorá konštatuje ich zodpovednosť za predmetné porušenie, a že z tohto dôvodu Všeobecný súd v rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722), nebol vyzvaný, aby sa vyjadril k tejto otázke, iba táto časť rozhodnutia sa stala právoplatná (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. novembra 2017, British Airways/Komisia, C-122/16 P, EU:C:2017:861, body 80 až 85) a zásada *ne bis in idem* – ktorá zakazuje iba nové hmotnoprávne posúdenie skutkovej podstaty porušenia, najmä na účely uloženia druhej sankcie, – je v prejednávanej veci jednoznačne neuplatniteľná (pozri bod 59 vyššie).

69 Na základe toho treba tento žalobný dôvod v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodný.

B. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zaobchádzania pri stanovení výšky pokuty

1. Pripomenutie hlavných tvrdení účastníkov konania

70 Žalobkyne v tomto žalobnom dôvode uvádzajú porušenie zásady rovnosti zaobchádzania v ich neprospech pri určení základnej sumy pokuty, ktorá im bola uložená, späté najmä s uplatnením rozdielnych úrovní zníženia podľa bodu 37 usmernení. V rozsahu, v akom sa priznané úrovne zníženia zakladajú na tom, že dotknuté podniky majú charakter podniku „jedného výrobku“, žalobkyne pripomínajú, že sú jediným podnikom, pri ktorom sa táto úroveň (90 %) presne zhoduje s jeho „jednovýrobkovým“ podielom (90 %), zatiaľ čo tieto úrovne sú vyššie ako príslušné „jednovýrobkové“ podiely všetkých ostatných podnikov. Pre skupinu Bong s „jednovýrobkovým“ podielom vo výške 80 % bolo priznané zníženie o 88 %. Pokiaľ by sa však žalobkyniam priznala rovnaká „sadzba zvýšenia“, uplatnila by sa na ne sadzba zníženia na úrovni 99 % vzhľadom na to, že ich „jednovýrobkový“ podiel bol o desať bodov vyšší než v prípade skupiny Bong.

71 Po prvé, žalobkyne poukazujú na diskriminačný charakter tohto prístupu voči nim, pokiaľ ide o percento, ktoré predstavuje ich základná suma upravená podľa ich celkového obratu, v porovnaní so situáciami skupín Bong a Hamelin. Pokuta uložená žalobkyniam – pred znížením priznaným na

základe oznámenia o spolupráci, konania o urovnaní a platobnej schopnosti – predstavovala 9,7 % ich celkového obratu, zatiaľ čo pokuty uložené skupinám Bong a Hamelin po „úprave“ základných súm predstavovali iba 4,7 % a 4,5 % ich príslušných celkových obratov. Tento nerovný výsledok týkajúci sa odchýlky od hranice 10 % celkového obratu uvedenej v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 nevznikol uplatnením metódy výpočtu stanovenej v usmerneniach, sledujúcej uloženie pokuty „odôvodnenej závažnosťou a dobou trvania“ spáchaného porušenia, ale z dôvodu skutočnosti, že Komisia sa od nej odchýlila, keď výnimočne pristúpila pri výkone svojej právomoci voľnej úvahy podľa bodu 37 usmernení k úprave základných súm pokút vo vzťahu k hranici 10 % pred každým neskorším znížením.

72 Žalobkyne sa domnievajú, že úprava, ktorá spočíva v znížení základných súm nerovným spôsobom medzi jednotlivými podnikmi – 11,8 miliónov eur pre žalobkyne, 13,8 miliónov eur pre skupinu Bong a 22,6 miliónov eur pre skupinu Hamelin – viedla k diskriminačnému zaobchádzaniu v ich neprospech, keďže sumy, ktoré z nej vyplynuli, sú v rozpore s tým, čo vyžaduje článok 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, bez súvislosti s ich veľkosťou a hospodárskou silou, určené v závislosti od ich príslušných celkových obratov, čiže 121 miliónov eur, pokiaľ ide o žalobkyne, 296 miliónov eur v prípade skupiny Bong a 501 miliónov eur v prípade skupiny Hamelin. Pokuta uložená žalobkyniam sa totiž blíži k ich hranici 10 %, zatiaľ čo pokuty uložené skupinám Bong a Hamelin nedosahujú polovicu ich príslušných hraníc. Bez úpravy by však všetky tieto pokuty dosiahli túto hranicu, teda výšku 12,1 miliónov eur, pokiaľ ide o žalobkyne, 29,6 miliónov eur, pokiaľ ide o skupinu Bong a 50,1 miliónov eur, pokiaľ ide o skupinu Hamelin. Pokuta, ktorá bola uložená žalobkyniam po úprave, mala byť teda oveľa nižšia než pokuty uložené skupinám Bong a Hamelin, ktoré majú celkové obraty dva a štyrikrát vyššie, než je obrat žalobkýň.

73 Žalobkyne spochybňujú, že im bolo „priznané veľkorysé zníženie“, keďže ich pokuty vyplývajúce z uplatnenia hranice 10 % boli znížené iba o 0,3 % (na 9,7 %) v porovnaní s podstatne výraznejšími zníženiami, ktoré boli priznané skupinám Bong a Hamelin, pričom závažnosť a doba trvania porušenia boli rovnaké. Navyše, správne uplatnenie hranice 10 % by neviedlo k uloženiu konečnej pokuty žalobkyniam, ktorá by bola „značne“ vyššia, pretože tá by sa zvýšila iba o sumu 140 000 eur, ktorá je úplne zanedbateľná v porovnaní so zníženiami priznanými skupinám Bong a Hamelin vďaka úprave ich základných súm. Pokiaľ ide o prejednávanú vec, rozdielne zaobchádzanie práve nie je výsledkom uplatnenia hranice 10 % ako „pevného stropu“ v zmysle judikatúry, ale je výsledkom výnimočnej úpravy základných súm podľa bodu 37 usmernení, ktorá sa odchyľuje od tam stanovenej metódy výpočtu. Okrem toho hranica 10 % je kritériom „zákonne stanoveným“ v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 na účely určenia pokút, rovnako ako kritériá závažnosti a doby trvania porušovania v zmysle článku 23 ods. 3 tohto nariadenia.

74 Žalobkyne tvrdia, že toto rozdielne zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené. Všeobecný súd vo svojom rozsudku zo 16. júna 2011, Putters International/Komisia (T-211/08, EU:T:2011:289, bod 80), sám uznal, že s metódou uvedenou v usmerneniach je vnútorne späté to, že poľahčujúce okolnosti nemajú účinok v prípade podnikov s vyšším „jednovýrobkovým“ podielom, a upustil od úpravy pokút. Hoci sa v prejednávanej veci Komisia mohla odchýliť od tejto metódy s deklarovaným cieľom, že poľahčujúce okolnosti uznané voči skupine Mayer-Kuvert majú vplyv na pokutu, ktorá jej bola uložená, tento prístup nemôže byť objektívne odôvodnený v rozsahu, v akom mal za následok diskriminačné zaobchádzanie voči žalobkyniam s ohľadom na skupiny Bong a Hamelin, keďže jediný rozdielny prvok medzi týmito tromi podnikmi bol ich celkový obrat. Ak by nedošlo k výnimočnej „úprave“ základných súm, všetky pokuty by dosiahli hranicu 10 % v súlade s cieľom uvedeným v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, čo by umožnilo, „aby sa pokuty odlišovali v závislosti od veľkosti a hospodárskej sily sankcionovaných podnikov, tak, že čím vyšší je obrat, tým vyššia môže byť pokuta“.

75 Žalobkyne sa domnievajú, že rozdiely medzi „jednovýrobkovými“ podielmi žalobkýň (90 %) na jednej strane a skupín Bong (80 %) a Hamelin (17 %) na druhej strane nemôžu objektívne odôvodniť skutočnosť, že pokuta uložená žalobkyniam sa nachádza blízko hranice 10 % ich celkového obratu,

zatiaľ čo pokuty uložené skupinám Bong a Hamelin nedosahujú ani polovicu ich príslušných hraníc. Sú viac diskriminované oproti skupine Hamelin, ktorej činnosť dokonca nemá charakter podniku „jedného výrobku“. Hamelin totiž v roku 2012 neuskutočnila žiaden predaj výrobku, ktorého sa týkal kartel, na základe čoho jej „jednovýrobkový“ podiel bol 0 a nie 17 %. Rozdielne zaobchádzanie nemôže byť objektívne odôvodnené ani relatívnou váhou neupravených základných súm žalobkýň (118 235 000 eur) na jednej strane a skupín Bong a Hamelin (115 500 000 eur a 150 717 000 eur) na druhej strane. Naproti tomu upravená základná suma žalobkýň takmer dosiahla hranicu 10 % ich celkového obratu (9,7 %) na rozdiel od skupín Bong a Hamelin, ktorých neupravené základné sumy nedosiahli ani polovicu ich hranice (4,7 % a 4,5 %).

76 Žalobkyne spochybňujú tvrdenie Komisie, podľa ktorého sadzba zníženia, ktorá bolo voči nim uplatnená, je najnižšia možná, ktorá umožňuje posunúť základnú sumu pod hranicu 10 %. Voči skupine Bong bola totiž uplatnená sadzba zníženia na úrovni 88 %, zatiaľ čo sadzba na úrovni 75 % by bola dostatočná na účely zníženia jej základnej sumy (115 500 000 eur) pod túto hranicu (29 631 227 eur). Rovnako, podľa rovnakých tabuliek bola voči skupine Hamelin uplatnená sadzba zníženia 85 %, zatiaľ čo 67 % sadzba by bola dostatočná na účely zníženia jej základnej sumy (150 717 000 eur) pod túto hranicu (50 170 600 eur). Žalobkyne sa domnievajú, že povinnosť Komisie znížiť ich pokutu uplatnením vyššej sadzby, primeranej rozdielu medzi ich „jednovýrobkovým“ podielom a podielom iných podnikov, vyplýva priamo zo všeobecnej zásady rovnosti zaobchádzania. Boli totiž jediným sankcionovaným podnikom, ktorého sadzba zníženia (90 %) nebola zvýšená vo vzťahu k jeho „jednovýrobkovému“ podielu (90 %), zatiaľ čo sadzby zníženia uplatnené voči skupine Bong (88 %) a GPV (98 %) boli vyššie než ich príslušné „jednovýrobkové“ podiely (80 % a 93 %). V prípade skupiny Hamelin bola dokonca sadzba zníženia upravená na 85 %, zatiaľ čo jej „jednovýrobkový“ podiel bol 0 %, pretože neexistoval žiaden dôvod zohľadniť podiel 17 % jej bývalej dcérskej spoločnosti postúpenej skupine Bong v roku 2010. Na účely nápravy tejto diskriminácie by sadzba zníženia, ktorá mala byť priznaná žalobkyniam podľa bodu 37 usmernení, mala dosahovať úroveň 95,3671 %, a nie 90 %, keďže tak by ich základná suma po úprave dosiahla 4,5 % ich celkového obratu v roku 2013.

77 Po druhé, žalobkyne subsidiárne uvádzajú, že boli diskriminované aj z hľadiska upravených základných súm. Napadnuté rozhodnutie priznáva veľký význam „relatívnej váhe“ neupravených základných súm ako kritériu určujúcemu sadzbu zníženia uplatnenú voči každému podniku podľa bodu 37 usmernení. V súvislosti s neupravenými základnými sumami boli žalobkyne diskriminované aj voči skupine GPV. Tej bola priznaná sadzba zníženia na úrovni 98 % na rozdiel od 90 % sadzby priznanej žalobkyniam, na základe čoho jej upravená základná suma predstavovala iba 2 % jej neupravenej základnej sumy. Naproti tomu, upravená základná suma žalobkýň predstavovala 10 % ich neupravenej základnej sumy, teda päťkrát viac než v prípade skupiny GPV.

78 Toto rozdielne zaobchádzanie nemá objektívne odôvodnenie. Rozdiel medzi „jednovýrobkovými“ podielmi žalobkýň a skupiny GPV nie je na tento účel dostatočne významný, keďže „jednovýrobkový“ podiel skupiny GPV (93 %) bol iba o tri body vyšší než daný podiel žalobkýň (90 %). Vzhľadom na sadzbu zníženia 98 % priznanú skupine GPV sa voči žalobkyniam mala uplatniť sadzba zníženia na úrovni 94,84 %, ktorá by ich upravenú základnú sumu znížila na 6 100 926 eur namiesto 11 823 500 eur. Tento prístup sa mal uplatniť aj z hľadiska relatívnych váh neupravených základných súm, keďže neupravená základná suma žalobkýň bola iba o 14,5 % vyššia než daná suma skupiny GPV (118 235 000 eur v porovnaní so 103 196 000 eur), ale ich upravená základná suma bola o 472,8 % vyššia než daná suma skupiny GPV (11 823 500 eur proti 2 063 920 eur). Priznanie sadzby zníženia o 94,84 % žalobkyniam by viedlo k tomu, že ich upravená základná suma dosiahne 5,16 % ich neupravenej základnej sumy na rozdiel od 2 % v prípade skupiny GPV. Samotná Komisia napokon priznáva tvrdením, že upravená základná suma skupiny GPV predstavuje 17,45 % danej sumy žalobkýň, že rovnováha medzi pokutami uloženými žalobkyniam a skupine GPV nebola zachovaná.

79 Komisia navrhuje, aby bol tento žalobný dôvod v celom rozsahu zamietnutý.

80 Spochybňuje, že hranica 10 % celkového obratu v zmysle článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 je kritériom odstupňovania pokút. Ide o pevnú hranicu, zákonný strop, ktorý sankcia bez ohľadu na použitú metódu výpočtu nemôže prekročiť s cieľom vyhnúť sa ukladaniu neprimeraných a nadmerných pokút, ktoré by dotknutý podnik nebol schopný zaplatiť. Tento cieľ by mal byť skombinovaný s potrebou zabezpečiť, aby mala pokuta dostatočne odstrašujúci účinok. Na tento účel je hranica 10 % vypočítaná na základe veľkosti a hospodárskej sily dotknutého podniku, tak ako vyplývajú z jeho celkového obratu v priebehu hospodárskeho roka predchádzajúceho uloženiu pokuty. Okrem toho výhodou takto vyčísleného stropu je jeho predvídateľnosť v súlade so zásadami právnej istoty a zákonnosti trestov. Táto predvídateľnosť je posilnená v konaní o urovnaní, v rámci ktorého musí dotknutý podnik schváliť maximálnu sumu pokuty, ktorá mu môže byť uložená. Na rozdiel od kritérií závažnosti a doby trvania porušenia stanovených v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, pri ktorých uplatnení Komisia disponuje širokou mierou voľnej úvahy, tak hranica 10 % nie je kritériom určeným na výpočet pokút, ale sleduje odlišný a samostatný cieľ. Nejde ani o maximálnu pokutu, ktorá môže byť uložená iba v prípadoch najzávažnejších porušení, ale o pevný strop, ktorého uplatnenie má za jediný následok znížiť až na maximálnu povolenú úroveň sumu pokuty vypočítanej len na základe kritérií závažnosti a doby trvania porušenia.

81 Okrem toho Komisia popiera, že by v prejednávanej veci porušila zásadu rovnosti zaobchádzania. Vzhľadom na to, že hranica 10 % celkového obratu je pevným stropom a nie kritériom odstupňovania pokút, samotná skutočnosť, že pokuta uložená podniku sa blíži k tejto hranici na rozdiel od pokuty ostatných účastníkov kartelu, nemôže predstavovať porušenie tejto zásady. Navyše rozdiely medzi pokutami z hľadiska podielu na celkovom obrate sú „vlastné“ metóde výpočtu stanovenej v bode 13 usmernení, ktorá nie je založená na sume celkového obratu dotknutých podnikov. Preto porovnania založené na podieloch z celkového obratu, ktoré pokuty predstavujú, alebo na odchýlkach medzi danými podielmi a stropom 10 % sú irelevantné a nie sú schopné podložiť rozdielne zaobchádzanie voči žalobkyniam. Na účely zosúladenia sa so zásadou rovnosti zaobchádzania totiž Komisia nie je povinná uistiť sa, že konečná suma pokút uložených podnikom, ktoré sú zapojené do toho istého porušenia, odzrkadľuje rozdiely medzi nimi z hľadiska celkového obratu. Pokiaľ Komisia uloží podnikom pokuty, ktoré sú pre každý z nich odôvodnené v pomere k závažnosti a dĺžke trvania porušenia, nemožno jej vytýkať, že pre niektoré z nich je suma pokuty v pomere k obratu vyššia ako pre iné podniky. O to viac nemožno dospieť k záveru o existencii rozdielneho zaobchádzania na základe porovnania vzťahu medzi čiastkovými sumami pokút a stropom 10 % pre každý podnik.

82 Komisia spresňuje, že zásada rovnosti zaobchádzania podlieha obmedzeniam vyplývajúcim z potreby uplatňovať ju spoločne s ostatnými všeobecnými právnymi zásadami, ako je zásada zákonnosti, zásada individualizácie trestov alebo požiadavka, aby pokuta mala dostatočný odstrašujúci účinok. Podnik sa teda na účely zníženia pokuty, ktorá mu bola uložená, nemôže vo svoj prospech odvolávať na chybu spáchanú pri určení výšky pokuty uloženej inému podniku. Aj za predpokladu, že by sa Komisia dopustila chyby pri určení výšky pokút uložených skupinám Bong, Hamelin alebo GPV a že tieto pokuty mali byť vyššie, táto chyba by neodôvodňovala ďalšie zníženie pokuty uloženej žalobkyniam. Komisia v prejednávanej veci uplatnila rovnakú metódu výpočtu pokút pre všetky podniky, jediný rozdiel spočíval v jemne odlišných sadzbách zníženia, ktoré boli priznané každému podniku. Tieto odchýlky sa však zakladali na objektívnych dôvodoch týkajúcich sa situácie každého podniku a na potrebe zabezpečiť, aby pokuty mali dostatočne odstrašujúci charakter, čo je teda objektívne odôvodnený rozlišujúci faktor. V rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania nie je teda ani uplatnenie sadzieb zníženia takým spôsobom, aby sa zachoval vzťah medzi neupravenými základnými sumami jednotlivých pokút.

83 Komisia spochybňuje, že vo vzťahu k žalobkyniam porušila zásadu rovnosti zaobchádzania úpravou základných súm pokút a odchýlením sa od metódy stanovenej v usmerneniach. Pripomína, že samotné žalobkyne požiadali o túto výnimočnú úpravu v priebehu konania o urovnaní a bola im priznaná veľkorysá sadzba zníženia na úrovni 90 %, zodpovedajúca ich „jednovýrobkovému“ podielu, na základe čoho bola ich pokuta prispôsobená závažnosti a dobe trvania ich protiprávneho konania. Komisia sa domnieva, že ak by uplatnila hranicu 10 %, táto pokuta by bola výrazne vyššia, a síce na základe

celkového obratu za rok 2013 vo výške 12 173 000 eur, za rok 2015 vo výške 13 166 700 eur a za rok 2016 vo výške 16 282 000 eur. Naproti tomu metóda výpočtu požadovaná žalobkyňami by nemala za výsledok primeranejšie pokuty vo vzťahu k závažnosti a dobe trvania porušenia spáchaného každou spoločnosťou, ale hrozilo by, že tento výsledok by bol určený iba hranicou 10 %. Okrem toho menšia účasť skupiny Mayer-Kuvert nemala žiaden dosah, čiže pokuty by boli v každom prípade rozdielne. Komisii teda nemožno vytýkať, že žalobkyniam uložila pokutu, ktorá sa nezakladá na závažnosti ani na dobe trvania ich porušenia.

84 Pokiaľ ide o prvú časť tohto žalobného dôvodu, Komisia odpovedá, že neuplatnila „jednovýrobkové“ podiely lineárnym spôsobom tak, že by priznala každému podniku sadzbu zníženia, ktorá by bola rovnaká alebo primeraná jej „jednovýrobkovému“ podielu, keďže žiadne pravidlo práva Únie jej neukladá takúto povinnosť. Zohľadnením „jednovýrobkového“ podielu sa tiež snažila zachovať väzbu medzi neupravenými základnými sumami, ktoré odrážali účasť každého podniku na karteli. Navyše na účely toho, aby mala pokuta odstrašujúci účinok, bolo potrebné, aby uplatnené zníženie bolo čo najmenšie, ktoré umožní znížiť základnú sumu pod hranicu 10 %. Úprava základnej sumy pokuty žalobkýň podľa vyššej sadzby, primeranej rozdielu medzi ich „jednovýrobkovým“ podielom a podielom ostatných podnikov, by však viedla k uloženiu pokuty, ktorá pre ne nebude dostatočne odstrašujúca. Okrem toho žalobkyniam bolo priznané výraznejšie zníženie než skupinám Bong a Hamelin, keďže ich upravené základné sumy boli 11 823 500 eur, 13 860 000 eur a 22 607 550 eur. Pokiaľ ide o skupinu Bong, Komisia spresňuje, že hoci sa voči nej uplatnila sadzba zníženia (88 %) prevyšujúca jej „jednovýrobkový“ podiel (80 %), jej upravená základná suma (13 860 000 eur) bola v absolútnych číslach vyššia než suma žalobkýň (11 823 500 eur), a to napriek skutočnosti, že hodnota predajov a neupravená základná suma žalobkýň (143 316 000 eur a 118 235 000 eur) boli vyššie než v prípade skupiny Bong (140 000 000 eur a 115 500 000 eur). Pokiaľ ide o skupinu Hamelin, Komisia voči nej uplatnila najmenšiu sadzbu zníženia zo všetkých podnikov (85 %). Iba voči skupine GPV bola priznaná výraznejšia sadzba zníženia než voči žalobkyniam, a to na jednej strane z dôvodu jej vyššieho, či dokonca najvyššieho „jednovýrobkového“ podielu (93 %) a na druhej strane z dôvodu potreby priznať jej minimálnu sadzbu zníženia na úrovni 98 % na účely zabezpečenia, že upravená základná suma bude nižšia než 10 % jej celkového obratu. Situácia žalobkýň však bola odlišná, keďže ich „jednovýrobkový“ podiel bol 90 % a minimálna sadzba zníženia potrebná na to, aby ich upravená základná suma bola nižšia než hranica 10 % ich celkového obratu za rok 2013 bola 89,9 % (88,9 %, pokiaľ ide o celkový obrat za rok 2015, a 86,2 %, pokiaľ ide o obrat za rok 2016). Napokon, lineárne zohľadnenie „jednovýrobkového“ podielu by predpokladalo priznať mu neprimeraný význam a viedlo by k nespravodlivým následkom. Upravená základná suma skupiny Mayer-Kuvert, ktorej jednovýrobkový“ podiel dosahoval 76 %, by bola vyššia (57 769 000 – 70 % = 13 864 560 eur) než upravená základná suma žalobkýň (118 235 000 – 90 % = 11 823 500 eur), zatiaľ čo neupravená základná suma žalobkýň bola viac než dvojnásobok sumy skupiny Mayer-Kuvert (118 235 000 eur v prípade žalobkýň v porovnaní s 57 769 000 eur v prípade skupiny Mayer-Kuvert). Komisia z toho vyvodzuje, že sadzba zníženia uplatnená na každý podnik vyplýva z celkového hodnotenia viacerých faktorov a nielen z „jednovýrobkového“ podielu. Žalobkyne sa v skutočnosti snažili dosiahnuť prospech zo sadzieb zníženia uplatnených na ostatné podniky a nie napraviť nezákonnosť. V každom prípade vzhľadom na ich celkový obrat za rok 2015 upravená základná suma ich pokuty nepredstavovala 9,7 %, ale 8,97 % tohto obratu.

85 Komisia z toho vyvodzuje, že výhrady uvádzané žalobkyňami sú neúčinné v rozsahu, v akom sa snažia premeniť hranicu 10 % na kritérium výpočtu pokút. Z ustálenej judikatúry však vyplýva, že sumy vyplývajúce z predbežných výpočtov môžu presahovať túto hranicu. Pokiaľ ide o konečné sumy pokút, Komisia uvádza, že žalobkyne sa neporovnávajú so skupinou GPV, ktorej bola vzhľadom na „jednovýrobkový“ podiel vyšší než ich (98 %) a mierne nižšiu neupravenú základnú sumu (103 196 000 eur) priznaná upravená základná suma predstavujúca 9,6 % jej celkového obratu, čiže iba o 0,1 % menej, než predstavuje upravená základná suma žalobkýň, teda 9,7 %, a konečná pokuta, ktorá zodpovedá vyššiemu podielu (7,07 %) jej celkového obratu, než je ten, ktorý predstavuje konečná pokuta žalobkýň (3,88 % alebo 2,9 % vo vzťahu k sumám celkových obratov za rok 2015 alebo 2016). Žalobkyne sa neporovnávajú ani so skupinou Mayer-Kuvert, ktorej konečná pokuta bola v absolútnych

číslach vyššia než ich (4 991 000 eur proti 4 729 000 eur) napriek skutočnosti, že účasť skupiny Mayer-Kuvert na porušení bola menej významná a že hodnota jej predajov predstavovala menej než polovicu hodnoty predajov žalobkýň (70 023 181 eur proti 143 316 000 eur).

86 Pokiaľ ide o druhú časť tohto žalobného dôvodu, Komisia pripomína, že úpravy základných súm nemali za cieľ uplatňovať automatickým spôsobom „jednovýrobkový“ podiel každého z podnikov, ale v prvom rade so zreteľom na tento podiel znížiť pokutu o percentuálnu hodnotu potrebnú na účely toho, aby sa neupravená základná suma pokuty každého z podnikov nachádzala pod hranicou 10 %, a v druhom rade zachovať rovnováhu medzi pokutami uloženými po týchto úpravách. Pokiaľ ide o skupinu GPV, neupravená základná suma (103 196 000 eur) predstavovala 87,2 % neupravenej základnej sumy žalobkýň (118 235 000 eur), ktorá teda o 12,7 % presahovala túto sumu skupiny GPV. Okrem toho „jednovýrobkový“ podiel skupiny GPV (93 %) bol vyšší než podiel žalobkýň (90 %). Komisia uvádza, že hoci upravená základná suma skupiny GPV (2 063 920 eur) predstavuje 17,45 % upravenej základnej sumy žalobkýň (11 823 500 eur), zakladá sa to na celkovom hodnotení všetkých objektívnych okolností súvisiacich so situáciou každého podniku. Komisia nemala pri výpočte pokuty žalobkýň žiaden dôvod vykonať úpravu len porovnaním so skupinou GPV. Neupravená základná suma žalobkýň by bola stále vyššia o 2,32 % v porovnaní so sumou skupiny Bong, o 204 % v porovnaní so sumou skupiny Mayer-Kuvert a o 21,56 % v porovnaní so sumou skupiny Hamelin. Na jednej strane „jednovýrobkový“ podiel skupiny GPV (93 %), ktorý je vyšší než v prípade žalobkýň, odôvodnil výraznejšie zníženie než to, ktoré bolo priznané ostatným podnikom, a na druhej strane na rozdiel od situácie žalobkýň minimálne zníženie potrebné na účely zníženia upravenej základne sumy skupiny GPV pod hranicu 10 % bolo 98 %. Prípadné rozdielne zaobchádzanie bolo teda objektívne odôvodnené. Žalobkyne boli v skutočnosti zvýhodnené uplatnením sadzby zníženia na úrovni 90 %, pričom s ohľadom na ich celkový obrat za rok 2015 (alebo 2016) minimálne zníženie potrebné na účely toho, aby ich upravená základná suma bola nižšia než hranica 10 %, dosahovalo úroveň 88,9 % (2015) alebo 86,2 % (2016).

2. Úvodné pripomienky

87 Žalobkyne týmto žalobným dôvodom uvádzajú porušenie zásady rovnosti zaobchádzania vo vzťahu k nim pri uplatnení metódy výpočtu uložených pokút a predovšetkým metódy úpravy základných súm podľa bodu 37 usmernení, ako je zhrnutá v tabuľke A uvedenej v odôvodnení 22 napadnutého rozhodnutia.

88 Žalobkyne v prvom rade Komisii vyčítajú, že voči nim uplatnila diskriminačnú sadzbu zníženia na úrovni 90 %, zodpovedajúcu presne ich „jednovýrobkovému“ podielu, ale odlišnú od tej, ktorá bola priznaná ostatným podnikom, najmä skupinám Bong a Hamelin. Táto diskriminačná úprava základných súm mala za následok, že upravená základná suma žalobkýň predstavovala 9,7 % ich celkového obratu, zatiaľ čo upravené základné sumy skupín Bong a Hamelin predstavovali iba 4,7 % a 4,5 % ich príslušných celkových obratov. Tieto rôzne odchýlky od hranice 10 % celkového obratu sú výsledkom nerovného váženia veľkosti a hospodárskej sily jednotlivých uvedených podnikov, určených v závislosti od ich príslušných celkových obratov – teda 121 miliónov eur v prípade žalobkýň; 296 miliónov eur, pokiaľ ide o skupinu Bong, a 501 miliónov eur v prípade skupiny Hamelin –, čo je v rozpore s článkom 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 a nie je objektívne odôvodnené ani relatívnou váhou neupravených základných súm žalobkýň, skupín Bong a Hamelin, ani potrebou znížiť dané základné sumy tesne pod hranicu 10 %, čo by odôvodnilo zníženie iba o 75 % v prípade skupiny Bong a o 67 % v prípade skupiny Hamelin.

89 Žalobkyne subsidiárne uvádzajú, že pokuta, ktorá im bola uložená, je diskriminačná aj z hľadiska upravených základných súm podľa bodu 37 usmernení, najmä v súvislosti s touto sumou skupiny GPV, voči ktorej bola uplatnená sadzba zníženia na úrovni 98 % jej základnej sumy, v porovnaní iba s 90 % v prípade žalobkýň, na základe čoho jej upravená základná suma predstavovala iba 2 % jej

neupravenej základnej sumy. Naproti tomu upravená základná suma žalobkýň predstavovala 10 % ich neupravenej základnej sumy, teda päťkrát viac než v prípade skupiny GPV, hoci neupravené základné sumy žalobkýň a skupiny GPV boli veľmi podobné.

90 Všeobecný súd považuje za vhodné posúdiť v prvom rade dôvodnosť právnych predpokladov výhrad uvádzaných žalobkyňami s ohľadom na kritériá uznané judikatúrou, najmä pokiaľ ide o dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania a uplatňovania hranice 10 % celkového obratu, stanovenej v článku 23 ods. 2 druhom pododseku nariadenia č. 1/2003. V druhom rade preskúma, či metóda úpravy základných súm pokút, tak ako je vysvetlená v napadnutom rozhodnutí, je v súlade s týmito kritériami a predovšetkým s tými, ktoré upravujú zásadu rovnosti zaobchádzania.

3. Pripomenutie judikatúry

91 Zásada rovnosti zaobchádzania predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, zakotvenú článkami 20 a 21 Charty. Podľa ustálenej judikatúry, ktorá je tiež uplatniteľná v práve hospodárskej súťaže, táto zásada vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a s rozdielnymi situáciami rovnako, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený (pozri rozsudky z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 186 a citovanú judikatúru, a z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 51 a citovanú judikatúru).

92 Predpokladom porušenia zásady rovnosti zaobchádzania z dôvodu rozdielneho zaobchádzania je, že uvedené situácie sú porovnateľné vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré ich charakterizujú. Okolnosti, ktoré charakterizujú rozdielne situácie a tým ich porovnateľný charakter, je potrebné určiť a posúdiť najmä s ohľadom na predmet a cieľ aktu Únie, ktorý vytvára predmetný rozdiel. Pritom treba okrem iného zohľadniť zásady a ciele oblasti, do ktorej patrí predmetné opatrenie (pozri rozsudok z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 187 a citovanú judikatúru). Judikatúra v tejto súvislosti spresňuje, že Komisia musí v každom jednotlivom prípade a vzhľadom na jeho kontext, ako aj ciele, ktoré sleduje systém sankcií zavedený nariadením č. 1/2003, posúdiť sledovaný dosah na dotknutý podnik, a to najmä tým, že zohľadní obrat, ktorý odráža jeho skutočnú hospodársku situáciu počas obdobia, keď dochádzalo k porušeniu (rozsudky z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 53, a z 19. marca 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe/Komisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, bod 144 a citovaná judikatúra).

93 V tejto súvislosti judikatúra uznáva, že na účely určenia výšky pokuty je dovolené prihliadať tak na celkový obrat podniku, ktorý poukazuje, hoci približne a neúplne, na veľkosť podniku a jeho ekonomickú silu, ako aj na časť tohto obratu, ktorý je dosiahnutý z tovarov tvoriacich predmet porušenia, a teda ktorý môže napovedať o rozsahu porušenia. Časť celkového obratu pochádzajúca z predaja výrobkov, ktoré sú predmetom porušenia, môže najlepšie odrážať hospodársky význam tohto porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, body 54 a 59; z 19. marca 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe/Komisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, body 145 a 149, a z 1. februára 2018, Kühne + Nagel International a i./Komisia, C-261/16 P, neuverejnený, EU:C:2018:56, bod 81).

94 V súlade s touto judikatúrou bod 13 usmernení uvádza, že „pri stanovení základnej výšky uloženej pokuty bude Komisia vychádzať z hodnoty predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo… súvisí v príslušnej geografickej oblasti v rámci EHP“. V bode 6 tých istých usmernení sa spresňuje, že „kombinácia hodnoty predaja v súvislosti s porušením a trvaním [porušenia] sa považuje za vhodnú hodnotu na vyhodnotenie ekonomického významu porušenia, ako aj relatívneho podielu každého podniku na porušení“ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 56;

z 19. marca 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe/Komisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, bod 147, a z 1. februára 2018, Kühne + Nagel International a i./Komisia, C-261/16 P, neuverejnený, EU:C:2018:56, bod 65 a citovanú judikatúru).

95 Okrem toho z judikatúry vyplýva, že hoci článok 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 ponecháva Komisii širokú mieru voľnej úvahy, obmedzuje jej výkon tým, že zavádza objektívne kritériá, ktoré Komisia musí dodržiavať. Pokuta, ktorá môže byť podniku uložená, tak má na jednej strane vyčísliteľnú a absolútnu hornú hranicu, takže maximálna výška pokuty, ktorú možno danému podniku uložiť, je vopred určiteľná. Na druhej strane výkon tejto právomoci voľnej úvahy je obmedzený aj pravidlami, ktoré Komisia sama vypracovala, najmä v usmerneniach (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. júla 2013, Schindler Holding a i./Komisia, C-501/11 P, EU:C:2013:522, bod 58; z 19. marca 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe/Komisia, C-286/13 P, EU:C:2015:184, bod 146, a zo 7. septembra 2016, Pilkington Group a i./Komisia, C-101/15 P, EU:C:2016:631, bod 37).

96 Pokiaľ ide o uplatnenie článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003, z ustálenej judikatúry vyplýva, že iba konečná suma uloženej pokuty musí rešpektovať maximálnu hranicu 10 % obratu stanovenú týmto ustanovením a že toto ustanovenie nezakazuje Komisii dospieť počas rozličných etáp stanovenia výšky pokuty k predbežnej sume, ktorá je vyššia ako táto hranica, ak napokon konečná výška uloženej pokuty neprekročí uvedenú hranicu. Zdá sa, pokiaľ ide o výpočet, že konečná výška pokuty musí byť znížená o sumu prevyšujúcu túto hornú hranicu, pričom skutočnosť, že určité faktory, ako je závažnosť a dĺžka trvania porušenia, sa neodrazia účinným spôsobom na výške uloženej pokuty, je jednoducho len dôsledkom uplatnenia tejto hornej hranice na konečnú sumu. Účelom predmetnej hornej hranice je zabrániť uloženiu takých pokút, pri ktorých je zrejmé, že podniky vzhľadom na ich veľkosť determinovanú ich celkovým obratom, hoci len približným a neúplným spôsobom, ich nebudú schopné uhradiť. Ide teda o hranicu jednotne uplatňovanú na všetky podniky a premenlivú v závislosti od veľkosti každého z nich, ktorá smeruje k vylúčeniu pokuty nadmernej a neprimeranej výšky. Táto horná hranica má teda odlišný a autonómny cieľ v porovnaní s kritériami závažnosti a dĺžky trvania porušenia. Uvedená hranica má len jediný možný dôsledok, a to ten, že výška pokuty vypočítaná na základe týchto kritérií bude znížená na najvyššiu povolenú úroveň. Jej uplatnenie znamená, že dotknutý podnik v zásade neplatí pokutu, ktorú by bol inak povinný zaplatiť v dôsledku posúdenia založeného na týchto kritériách (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. júla 2012, Cetarsa/Komisia, C-181/11 P, neuverejnený, EU:C:2012:455, body 80 až 84; zo 7. septembra 2016, Pilkington Group a i./Komisia, C-101/15 P, EU:C:2016:631, bod 36, a z 26. januára 2017, Mamoli Robinetteria/Komisia, C-619/13 P, EU:C:2017:50, body 83 a 84 a citovanú judikatúru).

97 Súdny dvor z toho vyvodil, že stanovenie pokút pre všetky sankcionované podniky, ktoré sa zúčastnili na rovnakom porušení, vo výške 10 % ich príslušných obratov, keďže toto stanovenie vyplýva len z uplatnenia hornej hranice stanovenej v článku 23 ods. 2 druhom pododseku nariadenia č. 1/2003, nemôže predstavovať porušenie zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania. Rovnako pokiaľ ide o cieľ sledovaný touto hornou hranicou, okolnosť, že účinné uplatnenie usmernení Komisiou vedie často alebo pravidelne k tomu, že výška uloženej pokuty zodpovedá 10 % obratu, nemôže spochybniť zákonnosť uplatnenia uvedenej hornej hranice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. januára 2017, Mamoli Robinetteria/Komisia, C-619/13 P, EU:C:2017:50, body 85 a 86). V tom istom zmysle Všeobecný súd na jednej strane rozhodol, že hranica 10 % celkového obratu podniku, ktorý porušil pravidlá hospodárskej súťaže, predstavuje iba pevný prah, a na druhej strane, že samotná skutočnosť, že pokuta, ktorá bola uložená tomuto podniku, sa približuje k danej hranici, zatiaľ čo toto percento je pri ostatných účastníkoch kartelu nižšie, nemôže predstavovať porušenie zásady rovnosti zaobchádzania alebo proporcionality, tento dôsledok je totiž vnútorne spätý s výkladom, že horná hranica 10 % je jednoduchým pevným prahom, ktorý sa použije po prípadnom znížení výšky pokuty z dôvodu poľahčujúcich okolností alebo zásady proporcionality (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. decembra 2012, Novácke chemické závody/Komisia, T-352/09, EU:T:2012:673, body 161 až 163 a citovanú judikatúru).

98 Bolo tiež rozhodnuté, že pokiaľ ide o určenie výšky pokuty, uplatnenie rôznych metód výpočtu nemôže viesť k diskriminácii medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili na karteli alebo na zosúladenom postupe v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. júla 2012, Alliance One International a Standard Commercial Tobacco/Komisia, C-628/10 P a C-14/11 P, EU:C:2012:479, bod 58, a z 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 133 a citovanú judikatúru).

99 Napokon, ako uznal Všeobecný súd vo svojom rozsudku z 20. mája 2015, Timab Industries a CFPR/Komisia (T-456/10, EU:T:2015:296, bod 74), potvrdenom rozsudkom z 12. januára 2017, Timab Industries a CFPR/Komisia (C-411/15 P, EU:C:2017:11), tieto zásady vyplývajúce z judikatúry sa uplatňujú *mutatis mutandis* na výpočet pokút uložených v rámci konania o urovnaní.

4. O dôvodnosti právnych predpokladov uvádzaných výhrad

100 Zo zásad vyplývajúcich z judikatúry pripomenutých v bodoch 91 až 99 vyššie vyplýva, že na účely kontroly dodržiavania zásady rovnosti zaobchádzania v prejednávanej veci treba rozlišovať na jednej strane medzi obligatórne rovnocenným určením základnej sumy pokút, ktoré majú byť uložené dotknutým podnikom, a na druhej strane uplatnením hranice 10 % voči daným podnikom podľa článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003, ktorá sa môže líšiť v závislosti od ich príslušných celkových obratov.

101 Hoci je pravda, že Komisia si môže oprávnene zvoliť, tak ako to urobila v prejednávanej veci, metódu výpočtu základnej sumy, ktorá sa zakladá na hodnote predajov uskutočnených v priebehu celého roku, ktorý spadá do doby trvania porušenia, teda v roku 2007 v pôvodnom rozhodnutí, na účely určenia hospodárskeho významu porušenia, ako aj relatívnej váhy každého podniku, ktorý sa na ňom zúčastnil (pozri judikatúru citovanú v bodoch 93 a 94 vyššie), je povinná v tomto kontexte dodržiavať zásadu rovnosti zaobchádzania. Naproti tomu uplatnenie hranice 10 % na určenie konečnej sumy pokút nie je v zásade závislé ani od tohto hospodárskeho významu porušenia, ani od relatívnej váhy každého zúčastneného podniku, ani závažnosti či doby trvania daného ňou spáchaného porušenia, ale má čisto automatický charakter, ktorý je spätý výlučne s jej celkovým obratom, na základe čoho podľa judikatúry toto uplatnenie nemôže mať za následok najmä porušenie zásady rovnosti zaobchádzania. Naopak, vzhľadom na jej cieľ – odlišný a samostatný vo vzťahu k cieľu kritérií závažnosti a doby trvania porušenia – ako maximálnej predvídateľnej a jednotne uplatňovanej hranice sledujúcej zabezpečenie toho, aby podnikom neboli uložené nadmerné pokuty neprimerané ich veľkosti a platobnej schopnosti, jej automatické uplatňovanie je *ipso facto* v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania (pozri judikatúru citovanú v bodoch 96 a 97 vyššie).

102 Treba pripomenúť, že žalobkyne v prejednávanej veci nespochybňujú uplatnenie hranice 10 % ako také, ani ako pevný prah konečných pokút uložených dotknutým podnikom a ani ako výnimočné nápravné kritérium v predbežnom štádiu ich výpočtu, a síce v rámci určenia základných súm na účely ich zníženia pod túto hranicu. Ako správne uvádza Komisia, v priebehu správneho konania žalobkyne na účely zohľadnenia ich „jednovýrobkového“ charakteru dokonca výslovne požiadali o výnimočnú úpravu ich základnej sumy podľa bodu 37 usmernení (pozri bod 9 vyššie). Žalobkyne v tejto súvislosti ani nespochybňujú okolnosť, že Komisia sa inšpirovala metódou uvedenou v rozsudku zo 16. júna 2011, Putters International/Komisia (T-211/08, EU:T:2011:289, bod 80), s cieľom zohľadniť najmä „jednovýrobkový“ charakter dotknutých podnikov, samozrejme s výnimkou skupiny Hamelin, ako aj slabšej účasti skupiny Mayer-Kuvert na protiprávnom konaní, na účely zabezpečenia, aby sa z toho vyplývajúca poľahčujúca okolnosť prejavila na konečnej sume pokuty, ktorá im má byť uložená (odôvodnenia 11 až 13 napadnutého rozhodnutia).

103 Naproti tomu žalobkyne v rámci prvej časti tohto žalobného dôvodu spochybňujú najmä jednak spôsob, akým Komisia vykonala túto úpravu základných súm, ako aj jej výsledky – pokiaľ ide o odchýlky od hranice 10 % –, ktoré sú voči nim diskriminačné.

104 V tejto súvislosti treba na úvod konštatovať, že Komisia nie je oprávnená tvrdiť, že výsledok uplatnenia hranice 10 % v tomto predbežnom štádiu výpočtu pokút, ktoré majú byť uložené, vedie *ipso facto* k výsledkom, ktoré sú v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania, keďže zohľadňuje rozdiely medzi sumami celkových obratov všetkých dotknutých podnikov. Ak si totiž Komisia vyberie, tak ako v prejednávanej veci, v rámci svojej právomoci voľnej úvahy podľa bodu 37 usmernení, že zohľadní hranicu 10 % výnimočne už v štádiu predbežného výpočtu pokút na účely úpravy základných súm, robí tak mimo oblasti pôsobnosti *stricto sensu* článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003, na základe čoho zásady vyplývajúce z judikatúry pripomenuté v bodoch 96 a 97 vyššie sa nemôžu ako také uplatniť. Na rozdiel od toho, čo tvrdí, vychádzajúc z hranice 10 % mimo jej formálneho právneho rámca na účely jej použitia ako kritéria rozlišovania či odstupňovania pokút v predbežnom štádiu, tento jej prístup môže viesť k výsledkom, ktoré odporujú zásade rovnosti zaobchádzania najmä s ohľadom na ciele uloženia sankcie a odstrašenia späté s kritériami závažnosti a doby trvania porušenia.

105 Treba teda posúdiť, či Komisia rešpektovala zásadu rovnosti zaobchádzania v kontexte úpravy základných súm pokút pri použití metódy uvedenej v rozsudku zo 16. júna 2011, Putters International/Komisia (T-211/08, EU:T:2011:289, bod 80). Na tento účel treba vzhľadom na judikatúru citovanú v bode 92 vyššie overiť, či sa dotknuté podniky, najmä žalobkyne na jednej strane a skupiny Bong, Hamelin (prvá časť) a GPV (druhá časť) na druhej strane, nachádzali v rovnakých alebo porovnateľných situáciách, či sa s týmito situáciami zaobchádzalo rovnako, alebo rozdielne a či bolo prípadné rozdielne zaobchádzanie objektívne odôvodnené.

5. O porovnateľnosti predmetných situácií, o rovnakom alebo rozdielnom zaobchádzaní s nimi a o objektívne odôvodnenom charaktere tohto zaobchádzania

a) Úvodné pripomienky

106 Na účely posúdenia porovnateľnosti alebo rozdielnosti individuálnych situácií dotknutých podnikov treba vziať do úvahy relevantné údaje, ako aj postupy výpočtu vykonané Komisiou v pôvodnom a napadnutom rozhodnutí na účely určenia a úpravy základných súm pokút, uvedených v nasledujúcej tabuľke:

Podnik	Hodnota predaja v EUR v roku 2007	Koeficient závažnosti	Dĺžka trvania (roky)	Dodatočná suma	Základná suma EUR	Pomer výrobok/obrat	Úprava/Zníženie	Upravená základná suma
Bong	140 000 000	15 %	4,5	15 %	115 500 000	80 %	88 %	13 860 000
… GPV	125 086 629	15 %	4,5	15 %	103 196 000	93 %	98 %	2 063 920
Hamelin	185 521 000	15 %	4,416	15 %	150 717 000	17 %	85 %	22 607 550
Mayer--Kuvert	70 023 181	15 %	4,5	15 %	57 769 000	76 %	88 %	6 932 280
Printeos...	143 316 000	15 %	4,5	15 %	118 235 000	90 %	90 %	11 823 500

107 Z uvedenej tabuľky vyplýva, že na účely určenia základných súm pokút pred ich úpravou (ďalej len „neupravené základné sumy“) Komisia náležite zohľadnila rozdiely medzi hodnotami predajov, ktoré dosiahli dotknuté podniky, ako aj rozdiely, ktoré sa týkali doby ich účasti na porušení (4,5 roka

s výnimkou skupiny Hamelin so 4,416 roka), aby na ne uplatnila rovnakú metódu výpočtu tak, že ich vynásobila rovnakým koeficientom závažnosti (15 %) a pripočítala k nim dodatočnú sumu určenú tým istým percentom (15 %) v súlade s bodmi 13, 21 a 25 usmernení.

108 Preto s ohľadom na sankčný cieľ článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a usmernení, ako aj na uplatnenie rovnakej metódy výpočtu voči nim v tomto štádiu sa žalobkyne a ostatné podniky nachádzali v porovnateľných situáciách na účely výpočtu ich pokút. Vzhľadom na tento cieľ uloženia sankcie a najmä odstrašenia, ktorý závisí od veľkosti a hospodárskej sily dotknutých podnikov, je totiž rozdiel medzi hodnotami predajov v zásade vhodným rozlišovacím kritériom, keďže odráža hospodársky význam predmetného porušenia, ako aj relatívnu váhu každého podniku zúčastneného na tomto porušení, a preto predstavuje dôležitý predpoklad správneho uplatnenia zásady rovnosti zaobchádzania pri výpočte základných súm (pozri judikatúru citovanú v bodoch 93 a 94 vyššie).

109 Treba teda uzavrieť, že neupravené základné sumy boli v prejednávanej veci určené v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania.

110 Treba však overiť, či Komisia spôsobom, akým výnimočne upravila základné sumy na základe bodu 37 usmernení, zaobchádzala rovnako s rozdielnymi situáciami alebo rozdielne s rovnakými či porovnateľnými situáciami.

b) O rovnocennej úprave základných súm pokút

1) O metóde úpravy uvedenej v napadnutom rozhodnutí

111 Treba pripomenúť, že Komisia priznala odlišné sadzby zníženia žalobkyniam (90 %), skupinám Bong (88 %), Hamelin (85 %) a GPV (98 %), ktoré s výnimkou prípadu žalobkýň nezodpovedali pomerom výrobok/obrat týchto podnikov, čiže 90 %, pokiaľ ide o žalobkyne, 80 % v prípade skupiny Bong, 17 % pre skupinu Hamelin a 93 % pre skupinu GPV (pozri odôvodnenia 15 až 17 napadnutého rozhodnutia).

112 Ciele, dôvody a metóda výpočtu, na ktorých sa zakladá úprava základných súm vykonaná Komisiou, sú uvedené v odôvodneniach 10 až 22 a 57 až 62 napadnutého rozhodnutia (pozri bod 31 a nasledujúce vyššie), čo predstavuje zmenené a doplnené, či dokonca nové odôvodnenie vo vzťahu k tomu, ktoré bolo uvedené v pôvodnom rozhodnutí a viedlo k jeho zrušeniu rozsudkom z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722).

113 Z odôvodnenia 15 napadnutého rozhodnutia tak vyplýva, že Komisia najprv upravila základné sumy, pričom zohľadnila časť hodnoty predaja výrobku, ktorého sa týkal kartel, vo vzťahu k celkovému obratu každého z podnikov, čo nazýva pomer výrobok/obrat. Podľa Komisie cieľom týchto úprav bolo tiež zabezpečiť, aby upravené pokuty vždy odrážali závažnosť porušenia ako celku bez skreslenia relatívnej váhy príslušných základných súm uvedených podnikov, ktorá zodpovedala ich porovnateľnej účasti na karteli. Tento pomer výrobok/obrat bol vypočítaný na základe celkových obratov z predajov výrobku, ktorého sa týkal kartel (obálky), vo vzťahu k celkovému celosvetovému obratu každého z týchto podnikov v roku 2012. Ako vyplýva z tabuľky A uvedenej v odôvodnení 22 napadnutého rozhodnutia, podniku s vyšším pomerom výrobok/obrat bola priznaná vyššia alebo rovnaká sadzba zníženia ako tá, ktorá bola priznaná podniku s nižším pomerom výrobok/obrat (odôvodnenie 16 napadnutého rozhodnutia).

114 Treba uviesť, že iba Hamelin po postúpení svojich zariadení na výrobu obálok nevykazovala predaje výrobku, ktorého sa týkal kartel, v roku 2012, na základe čoho bol jej pomer výrobok/obrat odhadovaný na základe porovnania jej obratu za rok 2012 s predajmi výrobku, ktorého sa týkal kartel, uskutočnenými v danom roku jej bývalou dcérskou spoločnosťou. Okrem toho bolo uvedené, že skupine GPV, ktorá mala najvyšší pomer výrobok/obrat, bolo priznané zníženie na úrovni 98 %, ktoré

bolo potrebné na účely toho, aby sa jej obrat dostal pod hranicu 10 %. Z tohto dôvodu sa na ostatné podniky uplatnili menej významné zníženia, určené individuálne a odrážajúce príslušné pomery výrobok/obrat, ako aj relatívnu váhu základných súm, ktoré im boli stanovené (odôvodnenie 17 napadnutého rozhodnutia).

115 Podľa Komisie by lineárne zníženie založené na individuálnych pomeroch výrobok/obrat viedlo k neodôvodneným výsledkom a skreslilo by relatívnu váhu základných súm. Podľa tohto prístupu by napríklad skupine Mayer-Kuvert s pomerom výrobok/obrat na úrovni 76 % bola základná suma upravená na vyššiu úroveň, než je upravená základná suma žalobkýň s pomerom výrobok/obrat 90 %, zatiaľ čo ich základná suma pred úpravou bola viac než dvojnásobkom danej sumy skupiny Mayer-Kuvert. Použitá metóda sa teda z dôvodov spravodlivého zaobchádzania snažila obnoviť rovnováhu medzi upravenými základnými sumami priznaním individuálnych znížení odrážajúcich nielen pomery výrobok/obrat, ale aj porovnateľný charakter účasti dotknutých podnikov na karteli, tak ako vyplýva z neupravených základných súm (odôvodnenie 18 napadnutého rozhodnutia).

116 Komisia napokon spresňuje, že hoci mala Hamelin pomer výrobok/obrat podstatne nižší než ostatné podniky, bolo potrebné znížiť aj jej pokutu na účely zohľadnenia skutočnosti, že jej úloha v karteli bola podobná ako úloha uvedených podnikov. Vzhľadom na jej pomer výrobok/obrat bolo zníženie základnej sumy skupiny Hamelin najmenej významné v porovnaní s tými, ktoré boli priznané všetkým ostatným podnikom (odôvodnenie 19 napadnutého rozhodnutia). Ak by Komisia založila zníženia iba na pomere výrobok/obrat dotknutých podnikov, skupine Hamelin by nebolo priznané zníženie a jej základná suma by bola približne o 1 275 % vyššia než upravená základná suma žalobkýň, zatiaľ čo hodnota predajov skupiny Hamelin bola iba o 30 % vyššia než hodnota predajov žalobkýň (odôvodnenie 20 napadnutého rozhodnutia). Vyplýva z toho, že stanovenie základnej sumy pokuty určenej skupine Hamelin odráža jej porovnateľnú účasť na karteli, ako aj závažnosť a dobu trvania porušenia a má dostatočne odstrašujúci charakter (odôvodnenie 21 napadnutého rozhodnutia).

117 S ohľadom na vyššie uvedené treba zohľadniť nasledujúce skutočnosti, ktoré Komisiu v pôvodnom a napadnutom rozhodnutí viedli k výnimočnej úprave základných súm pokút, ktoré mali byť uložené dotknutým podnikom:

– potreba stanoviť sadzbu zníženia, na základe ktorej klesne základná suma pod hranicu 10 % celkového obratu,

– určenie sadzby zníženia, najmä v závislosti na pomere výrobok/obrat dotknutých podnikov v roku 2012, ale nie lineárnym spôsobom (keďže vyšší pomer výrobok/obrat viedol k významnejšej sadzbe zníženia, referenčným bodom bola GPV s pomerom výrobok/obrat na úrovni 93 % s priznanou sadzbou zníženia o 98 %),

– obnovenie rovnováhy medzi upravenými základnými sumami priznaním individuálnych sadzieb znížení odrážajúcich nielen pomery výrobok/obrat, ale aj porovnateľný charakter účasti dotknutých podnikov na karteli, tak ako vyplýva z neupravených základných súm,

– v prípade skupiny Hamelin určenie najnižšej sadzby zníženia na úrovni 85 % podľa pomeru výrobok/obrat iba 17 %, ktorý bol odhadnutý na základe zohľadnenia predajov jej bývalej dcérskej spoločnosti v roku 2012, a na účely potreby obnoviť z dôvodov spravodlivého zaobchádzania rovnováhu jej upravenej základnej sumy s danými sumami ostatných podnikov (keďže zníženie len na základe pomeru výrobok/obrat vedie k základnej sume, ktorá je asi o 1 275 % vyššia než upravená základná suma žalobkýň, zatiaľ čo hodnota predajov skupiny Hamelin bola iba o 30 % vyššia než hodnota predajov žalobkýň).

2) O zákonnosti zásad a cieľov, ktorými sa riadila úprava základných súm

118 Pokiaľ ide o nelineárne zníženie základných súm pokút, ktoré mali byť uložené dotknutým podnikom, založené na rozdielnych pomeroch výrobok/obrat, žalobkyne Komisii predovšetkým vyčítajú, že priznala, najmä skupine Bong, sadzbu zníženia na úrovni 88 %, takmer v takom rozsahu, ako bola priznaná v ich prospech (90 %), hoci pomer výrobok/obrat skupiny Bong bol 80 %, teda o 10 % nižší než ich pomer (90 %). Vyvodzujú z toho, že sadzba zníženia, ktorá im mala byť priznaná, mala byť vyššia na účely dodržania zásady rovnosti zaobchádzania. Rovnako, v rozpore s touto zásadou je tiež skutočnosť, že takto upravená základná suma najmä v prípade skupiny Bong predstavuje iba 4,7 % jej celkového obratu, pričom upravená základná suma žalobkýň zodpovedala 9,7 % ich celkového obratu.

119 Vzhľadom však na to, že Komisia nestanovila sadzbu zníženia výlučne alebo schematicky na základe týchto rôznych pomerov výrobok/obrat, žalobkyne nie sú oprávnené uvádzať, že z toho nevyhnutne vyplýva nesprávne porovnávacie posúdenie, či dokonca nerovnosť zaobchádzania v ich neprospech. Faktom zostáva, že na účely porovnania predmetných situácií je nevyhnutné vychádzať z jednotlivých neupravených základných súm, ktoré boli určené pri dodržaní zásady rovnosti zaobchádzania pri súčasnom náležitom zohľadnení závažnosti spáchaného porušenia a cieľa uloženia sankcie a odstrašenia (pozri body 107 a 108 vyššie). Na tento účel treba overiť, či výsledky jednotlivých úprav daných základných súm s pomocou pomerov výrobok/obrat naďalej preukazujú dostatočnú väzbu s relevantnými kritériami článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a usmernení, predovšetkým so závažnosťou porušenia a cieľom uloženia sankcie a odstrašenia, ktorých posúdenie závisí najmä od veľkosti a hospodárskej sily dotknutých podnikov.

120 V tomto smere treba pripomenúť, že žalobkyne nespochybňujú zohľadnenie pomeru výrobok/obrat v súvislosti so všetkými dotknutými podnikmi na účely úpravy ich základných súm pod hranicu 10 % ich celkových obratov, ale iba nelineárne určenie sadzby zníženia, údajne v neprospech žalobkýň, na základe daných pomerov a s cieľom zachovať rovnováhu medzi jednotlivými pokutami, v závislosti od závažnosti účasti každého z dotknutých podnikov, pri súčasnom zabezpečení, že upravené základné sumy nepresiahnu hranicu 10 % celkového obratu (pozri bod 117, druhú a tretiu zarážku vyššie). Treba však konštatovať, že uplatnenie tejto metódy viedlo na jednej strane k tomu, že žalobkyniam bolo priznané výraznejšie zníženie, pokiaľ ide o percentuálny podiel základnej sumy (90 %), než to, ktoré bolo priznané skupinám Bong (88 %) a Hamelin (85 %), s ktorými sa žalobkyne porovnávajú, a na druhej strane, že relatívna váha konečnej pokuty uloženej žalobkyniam mierne klesla a ich relatívne postavenie v klasifikácii dotknutých podnikov, v zostupnom poradí podľa výšky uložených pokút, sa zlepšilo, keďže následkom úpravy základných súm sa posunuli z druhého na tretie miesto. Okrem toho, ako správne uvádza Komisia, ak by sa obmedzila na uplatnenie danej hranice 10 %, ako je stanovené v článku 23 ods. 2 druhom pododseku nariadenia č. 1/2003, ako jediného pevného prahu na účely postupu výpočtu pokút, teda bez predbežnej úpravy základných súm založenej najmä na pomeroch výrobok/obrat, pokuta uložená žalobkyniam by bola vyššia, presnejšie, druhá najvyššia namiesto tretej najvyššej spomedzi pokút uložených všetkým dotknutým podnikom.

121 Rovnako, v rámci výkonu svojej právomoci voľnej úvahy podľa odseku 37 usmernení, žiadaného samotnými žalobkyňami, Komisia v zásade mohla na tomto základe oprávnene prijať metódu nelineárnej úpravy základných súm na účely zohľadnenia potreby, aby tieto sumy naďalej odrážali porovnateľnú účasť dotknutých podnikov na karteli, ako aj relatívnu váhu neupravených základných súm, ktoré im boli stanovené. Ako bolo v podstate uvedené v odôvodneniach 17 až 19 napadnutého rozhodnutia, s ohľadom na základné kritériá upravujúce stanovenie výšky pokút, a síce kritériá závažnosti a doby trvania porušenia stanovené v článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, bolo nevyhnutné udržať dostatočne silný vzťah medzi upravenými základnými sumami na jednej strane a neupravenými základnými sumami na druhej strane, keďže tieto druhé boli určené s ohľadom na tieto kritériá a najmä veľkosť a hospodársku silu dotknutých podnikov na účely zabezpečenia dostatočného odstrašujúceho účinku sankcií (pozri bod 119 vyššie). Naproti tomu lineárne a schematické zníženie základných súm, založené len na pomeroch výrobok/obrat, by nezabezpečilo

tento výsledok, ale malo by najmä za následok, predovšetkým v prípade skupín Bong a Mayer-Kuvert, stanovenie upravených základných súm, ktoré sú výrazne vyššie než dané sumy žalobkýň, hoci neupravené základné sumy týchto podnikov boli nižšie než v prípade žalobkýň.

122 V tejto súvislosti treba spresniť, že na rozdiel od toho, čo tvrdia žalobkyne, pomer výrobok/obrat, ako skôr neobvyklý koeficient výpočtu kombinujúci hodnotu predajov a sumu celkového obratu, sám osebe na rozdiel od kritéria hodnoty predajov ako takého nepredstavuje ani vhodné kritérium na odrážanie veľkosti a hospodárskej sily podniku, a teda hospodárskeho významu jeho účasti na porušení (pozri analogicky judikatúru citovanú v bode 93 vyššie), ani kritérium rozhodujúce na účely určenia výšky pokuty. Ak by to tak bolo, vyšší pomer výrobok/obrat by mohol dokonca odôvodniť zodpovedajúce zvýšenie základnej sumy pokuty na účely lepšieho odzrkadlenia tejto veľkosti a hospodárskej sily a splnenia cieľa uloženia sankcie a odstrašenia. Komisia sa však v prejednávanej veci obmedzila na použitie tohto pomeru ako pomoci pri úprave smerom nadol, dokonca sledovala opačný prístup, priznajúc podnikom disponujúcim týmto vyšším pomerom výraznejšiu sadzbu zníženia, hoci nelineárnym spôsobom, pri súčasnom zohľadnení potreby zabezpečiť rovnováhu medzi základnými sumami upravenými na základe relatívnej váhy dotknutých podnikov pri spáchaní porušenia. V tomto kontexte žalobkyne neuznávajú relevantnosť sumy celkového obratu ako kritéria zobrazujúceho veľkosť a hospodársku silu podniku (pozri bod 88 vyššie), keďže judikatúra uvedená v bode 93 vyššie jasne stanovila, že hodnota predajov výrobku, ktorého sa týkal kartel, bola vhodnejším kritériom na tento účel, ktorý sa navyše musí z dôvodov uvedených v bodoch 119 a 121 vyššie odrážať v základných sumách pokút, ktoré majú byť uložené. Preto už len z týchto dôvodov nemožno súhlasiť s tvrdením žalobkýň, podľa ktorého metóda úpravy, ktorú si zvolila Komisia, viedla k výsledkom, ktoré nemajú vzťah k veľkosti a hospodárskej sile (pozri bod 72 vyššie) a sú diskriminačné v rozsahu, v akom predstavujú rôzne odchýlky od hranice 10 % celkového obratu.

123 Naopak, Komisia sa v prejednávanej veci snažila zachovať rovnováhu medzi upravenými základnými sumami na jednej strane a relatívnou váhou účasti dotknutých podnikov na porušení a potrebou zabezpečiť dostatočný odstrašujúci účinok pokút na strane druhej, a to určením nelineárnym spôsobom individuálnych sadzieb zníženia na účely zabezpečenia, aby tieto sumy neprekročili hranicu 10 %, ale stále odrážali porovnateľný charakter účasti uvedených podnikov na danom porušení, určenom podľa ich veľkosti a hospodárskej sily.

124 Vyplýva z toho, že skutočnosť, že Komisia zohľadnila individuálne sadzby zníženia, založené nielen na príslušných pomeroch výrobok/obrat dotknutých podnikov, ale aj na potrebe zachovať dostatočnú väzbu medzi upravenými základnými sumami na jednej strane a relatívnou váhou ich účasti na karteli a potrebou zabezpečiť dostatočne odstrašujúci účinok pokút, ako sa odrážajú v neupravených základných sumách, na druhej strane, predstavuje s ohľadom na kritériá a ciele článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 rovnaké zaobchádzanie s porovnateľnými situáciami v zmysle zásady rovnakého zaobchádzania. Okrem cieľa zníženia základných súm pod hranicu 10 % sa tento prístup totiž snažil zobraziť v upravených základných sumách tak závažnosť porušenia, meranú podľa veľkosti a hospodárskej sily dotknutých podnikov, ako aj odstrašujúci účinok sankcie, odrážajúci sa v neupravených základných sumách, ktoré sa zakladali na hodnotách predajov výrobku, ktorého sa týkal kartel. Naproti tomu lineárne a schematické zníženie základných súm len v závislosti na pomere výrobok/obrat, ktoré nepredstavuje práve vhodné kritérium na zobrazenie veľkosti a hospodárskej sily dotknutých podnikov, by nezabezpečilo zachovanie tejto väzby, ale práve naopak, mohlo by ho skresliť, či dokonca úplne zrušiť (pozri bod 122 vyššie).

125 S ohľadom na tieto zásady a ciele, ktoré viedli úpravu základných súm pokút, ktoré majú byť uložené dotknutým podnikom, treba presnejším spôsobom posúdiť, či sa žalobkyne nachádzali v porovnateľných situáciách so skupinami Bong a Hamelin na jednej strane (prvá časť, v prvom rade) a so skupinou GPV na druhej strane (druhá časť, subsidiárne) a či sa s týmito situáciami zaobchádzalo rovnako, alebo nie, a či prípadné rozdielne zaobchádzanie bolo, alebo nebolo objektívne odôvodnené.

c) O porovnaní so situáciou skupiny Bong

126 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že Komisia v podstate správne tvrdí (pozri bod 84 vyššie), že hoci pomer výrobok/obrat skupiny Bong bol o 10 % nižší než v prípade žalobkýň, bolo potrebné zohľadniť skutočnosť, že neupravená základná suma skupiny Bong bola trochu nižšia než v prípade žalobkýň. Preto nezávisle na tomto rozdiele v príslušných pomeroch výrobok/obrat sa Komisia mohla oprávnene domnievať, že nebolo odôvodnené stanoviť upravené základné sumy zobrazujúce výrazne odlišné odchýlky. Základná suma skupiny Bong (13 860 000 eur) bola po úprave dokonca vyššia než v prípade žalobkýň (11 823 500 eur), čo preukazuje, že sadzba zníženia na úrovni 90 % uplatnená na žalobkyne – vyššia než sadzba 88 % uplatnená na skupinu Bong – im dokonca priniesla komparatívnu výhodu. Komisia sa teda domnievala, pričom sa nedopustila nesprávneho posúdenia, že dodatočné zníženie upravenej základnej sumy žalobkýň, o ktoré žiadali, by malo za následok, že by sa im priznala neprimeraná výhoda a uložila pokuta, ktorá by nebola dostatočne odstrašujúca vo vzťahu k porovnateľnej východiskovej situácii, prejavujúcej sa s ohľadom na neupravené základné sumy určené podľa hodnoty predajov výrobku, ktorého sa týkal kartel.

127 Vyplýva z toho tiež, že údajná existencia výraznej odchýlky medzi upravenými základnými sumami vo vzťahu k hranici 10 % celkového obratu, teda 4,7 % pre skupinu Bong a 9,7 % pre žalobkyne, predstavuje iba výsledok rovnocennej úpravy posúdenej a potvrdenej v bodoch 120 až 125 vyššie, na základe čoho výhrada vznesená v tomto smere musí byť zamietnutá ako nedôvodná.

128 Navyše aj za predpokladu, že by nelineárna úprava základnej sumy skupiny Bong mala byť kvalifikovaná ako rozdielne zaobchádzanie s porovnateľnými situáciami, určenými len pomermi výrobok/obrat, čo nie je tento prípad, toto rozdielne zaobchádzanie by bolo v každom prípade objektívne odôvodnené z dôvodov uvedených v bodoch 121 až 124 vyššie na účely obnovenia rovnováhy medzi pokutami v závislosti od cieľa uložiť sankciu a odstrašenia, a nemôže teda predstavovať porušenie zásady rovnosti zaobchádzania vo vzťahu k žalobkyniam.

129 Výhradu založenú na rozdielnom zaobchádzaní so žalobkyňami vo vzťahu k skupine Bong preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.

d) O porovnaní so situáciou skupiny Hamelin

130 Pokiaľ ide o porovnanie so situáciou skupiny Hamelin, treba konštatovať, že z odôvodnení 16, 17, 19 a 20 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že s ohľadom na údaje referenčného roku 2012 slúžiace na určenie a úpravu základných súm sa Hamelin nachádzala v osobitej situácii, a teda odlišnej od situácií ostatných dotknutých podnikov vrátane žalobkýň. To je na jednej strane spôsobené absenciou „jednovýrobkového“ charakteru jej hospodárskej činnosti a na druhej strane jej pomerom výrobok/obrat na úrovni iba 17 %, ktorý bol navyše odhadovaný na základe zohľadnenia predajov jej bývalej dcérskej spoločnosti v roku 2012, ktorá bola predaná skupine Bong v roku 2010.

131 Ako v podstate vyplýva z odôvodnenia 19 napadnutého rozhodnutia, na rozdiel od situácie ostatných dotknutých podnikov totiž úprava základnej sumy skupiny Hamelin podľa bodu 37 usmernení uplatnením sadzby zníženia na úrovni 85 %, teda najmenšej v porovnaní s tými, ktoré boli priznané ostatným podnikom, nemohla byť odôvodnená ani jej „jednovýrobkovým“ charakterom, ani jej pomerom výrobok/obrat na úrovni 17 %, ale zakladala sa predovšetkým na dôvodoch spravodlivého zaobchádzania, súvisiacich s jej porovnateľnou účasťou na karteli a s potrebou obnovenia rovnováhy medzi uloženými pokutami. V tom istom zmysle odôvodnenie 20 napadnutého rozhodnutia uvádza, že pri neuplatnení sadzby zníženia na úrovni 85 % základnej sumy na skupinu Hamelin by táto suma bola asi o 1 275 % vyššia než daná suma žalobkýň, pričom hodnota jej predajov výrobku, ktorého sa týkal kartel, v roku 2007 bola iba o 30 % vyššia než hodnota predajov žalobkýň. Ako však zdôraznila Komisia, tento výsledok by bol neprimeraný a nezlučiteľný s potrebou obnoviť rovnováhu medzi pokutami, ktoré majú odrážať porovnateľný význam účasti dotknutých podnikov na porušení

a zabezpečiť dostatočný odstrašujúci účinok, ako je ten, ktorý sa odráža v neupravených základných sumách, ktoré boli určené na základe hodnoty predajov výrobku, ktorého sa týkal kartel, v roku 2007 na účely zohľadnenia veľkosti a hospodárskej sily týchto podnikov.

132 Preto aj keď prístup Komisie voči skupine Hamelin môže byť kvalifikovaný ako rovnaké zaobchádzanie s odlišnými situáciami – vzhľadom na to, že jej priznala sadzbu zníženia na úrovni 85 % založenú predovšetkým na pomere výrobok/obrat, ktorá mala zohľadniť „jednovýrobkový“ charakter ostatných podnikov, hoci ona nebola takýmto podnikom a v tomto smere disponovala iba veľmi obmedzeným pomerom –, úprava jej základnej sumy bola objektívne odôvodnená vzhľadom na kritériá uvedené v bodoch 120 až 124 vyššie a na skutočnosť, že účasť skupiny Hamelin na porušení vedúca k určeniu jej neupravenej základnej sumy bola vo veľkej miere porovnateľná s účasťou ostatných podnikov (pozri body 107 a 108 vyššie). V tejto súvislosti treba pripomenúť skutočnosť, že upravená základná suma pokuty skupiny Hamelin je stále najvyššia v porovnaní s ostatnými podnikmi, čo zohľadňuje najvyššiu hodnotu predajov tohto podniku za rok 2007 a jej najvyššiu neupravenú základnú sumu, ako aj jej najmenší pomer výrobok/obrat. Tieto skutočnosti sa ako celok prejavili priznaním sadzby zníženia na úrovni 85 %, ktorá je nižšia ako sadzba všetkých ostatných podnikov, čo malo za následok určenie upravenej základnej sumy, ktorá bola takmer dvojnásobne vyššia než v prípade žalobkýň (22 607 550 eur v porovnaní s 11 823 500 eur), ktorú mohla Komisia oprávnene kvalifikovať za primeranú a dostatočne odstrašujúcu. V tomto kontexte treba zohľadniť aj skutočnosť, že hoci už neupravená základná suma skupiny Hamelin bola najvyššia (150 717 000 eur), presiahla danú sumu žalobkýň (118 235 000 eur) len asi o štvrtinu. Komisia mohla za týchto okolností oprávnene zohľadniť prípadný neprimeraný charakter základnej sumy skupiny Hamelin ako ďalšiu osobitnú okolnosť v zmysle článku 37 usmernení na účely odôvodnenia významnej úpravy tejto sumy a zabezpečenia, aby sa nachádzala tak ako ostatné základné sumy nielen pod hranicou 10 %, ale aj v rovnováhe s nimi.

133 Vyplýva z toho, že existencia výraznej odchýlky medzi upravenými základnými sumami vo vzťahu k hranici 10 % celkového obratu, a síce 4,5 % pre skupinu Hamelin a 9,7 % pre žalobkyne, predstavuje iba výsledok objektívne odôvodnenej úpravy, posúdenej a potvrdenej v bodoch 130 až 132 vyššie, na základe čoho výhrada vznesená v tejto súvislosti musí byť zamietnutá ako nedôvodná.

134 Rovnako nemožno vyhovieť výhrade založenej na tom, že Komisia nebola oprávnená priznať skupine Hamelin pomer výrobok/obrat na úrovni 17 %. Naopak, vzhľadom na to, že Komisia určila neupravené základné sumy všetkých dotknutých podnikov vrátane skupiny Hamelin na základe hodnoty predajov výrobku, ktorého sa týkal kartel, v roku 2007, teda v čase, keď Hamelin bola stále aktívna vo výrobe a predaji výrobku, ktorého sa týkal kartel, bolo dokonca nevyhnutné, aby pristúpila k odhadu fiktívneho, ale napriek tomu dostatočne dôveryhodného pomeru výrobok/obrat skupiny Hamelin v roku 2012, aby mohla uskutočniť spravodlivú úpravu daných základných súm.

135 Z tohto dôvodu výhradu založenú na rozdielnom zaobchádzaní so žalobkyňami vo vzťahu k skupine Hamelin, a teda prvú časť tohto žalobného dôvodu uvádzanú v prvom rade, treba zamietnuť ako nedôvodnú.

e) O porovnaní so situáciou skupiny GPV

136 V rámci druhej časti tohto žalobného dôvodu uvádzanej subsidiárne žalobkyne Komisii v podstate vytýkajú, že ich diskriminovala v porovnaní so skupinou GPV tým, že jej určila výrazne nižšiu upravenú základnú sumu ako im.

137 Pokiaľ ide o porovnanie so situáciou skupiny GPV, treba pripomenúť, že na rozdiel od žalobkýň, ktorým bola na účely úpravy ich základnej sumy priznaná sadzba zníženia o 90 % zodpovedajúca presne ich pomeru výrobok/obrat, skupine GPV bola priznaná sadzba zníženia na úrovni 98 %, teda o päť bodov vyššia než jej pomer výrobok/obrat na úrovni 93 %. Výsledkom toho bola upravená základná suma výrazne nižšia než daná suma ostatných dotknutých podnikov, najmä skupiny Bong

a žalobkýň (2 063 920 eur oproti 13 860 000 eur a 11 823 500 eur), hoci neupravené základné sumy skupín GPV, Bong a žalobkýň boli veľmi podobné (103 196 000 eur, 115 500 000 eur a 118 235 000 eur).

138 Ako vyplýva z odôvodnenia 17 napadnutého rozhodnutia, podľa Komisie bol tento prístup potrebný najmä na účely zníženia neupravenej základnej sumy tesne pod hranicu 10 % celkového obratu skupiny GPV v roku 2013, pričom sadzba zníženia na úrovni 98 % predstavovala referenčné maximum, vo vzťahu ku ktorému boli určené ostatné sadzby zníženia. V odpovedi na písomnú otázku Všeobecného súdu totiž Komisia potvrdila, že celkový obrat skupiny GPV v roku 2012 dosahoval 23 460 596 eur (ktorý slúžil na určenie jej pomeru výrobok/obrat) a v roku 2013 to bolo 23 356 449 eur (ktorý slúžil na predbežné uplatnenie hranice 10 %). Komisia počas pojednávania tiež vysvetlila, že sadzba zníženia o 98 % priznaná skupine GPV vychádzala predovšetkým z potreby znížiť jej základnú sumu pod hranicu 10 % z dôvodu, že jej pomer výrobok/obrat bol komparatívne najvyšší a že jej celkový obrat výrazne klesol v rokoch 2012 a 2013 (pozri bod 86 vyššie).

139 Vzhľadom po prvé na relatívne vysokú hodnotu predajov GPV za výrobok, ktorého sa týkal kartel, v roku 2007, z ktorej vychádzalo určenie jej neupravenej základnej sumy, po druhé na jej osobitne nízky celkový obrat v rokoch 2012 a 2013 v porovnaní s celkovými obratmi ostatných dotknutých podnikov a po tretie na skutočnosť, že v prípade skupiny GPV zohľadnenie pomeru výrobok/obrat a hranice 10 % na účely úpravy jej základnej sumy muselo nevyhnutne viesť k podstatnému, či dokonca neprimeranému zníženiu danej sumy, treba konštatovať, že GPV sa nachádzala v odlišnej situácii než ostatné dotknuté podniky vrátane žalobkýň. Z tohto dôvodu uplatnenie rovnakej metódy úpravy základnej sumy v jej prípade, najmä prostredníctvom uplatnenia pomeru výrobok/obrat na účely posunu danej sumy pod hranicu 10 %, predstavovalo rozdielne zaobchádzanie v prospech skupiny GPV.

140 Navyše, aj keby tým Komisia chcela postupovať v súlade so zmyslom rozsudku zo 16. júna 2011, Putters International/Komisia (T-211/08, EU:T:2011:289, bod 80), pravdou zostáva, že výsledok tejto operácie viedol k stanoveniu upravenej základnej sumy skupiny GPV, ktorá bola výrazne nižšia než dané sumy všetkých ostatných podnikov. Úroveň tejto sumy už predovšetkým nemala na rozdiel od situácií skupín Bong, Hamelin a žalobkýň a v rozpore s požiadavkami pripomenutými v bode 123 vyššie dostatočne silnú väzbu s neupravenou základnou sumou skupiny GPV, pričom táto suma mala odrážať najmä skutočnú veľkosť a hospodársku silu tohto podniku, ktoré charakterizovali relatívny význam jej účasti na porušení. Vyplýva z toho, že Komisia vykonala v prípade skupiny GPV príliš schematickú a rigidnú úpravu základnej sumy vo vzťahu k hranici 10 %, keď nezohľadnila jej osobitnú situáciu, ktorá spočívala v zásadnej odchýlke medzi hodnotou jej predajov v roku 2007 ako základným kritériom znázorňujúcim jej veľkosť a hospodársku silu a jej celkovým obratom v rokoch 2012 a 2013. Tento prístup mal teda za následok odklon upravenej základnej sumy skupiny GPV od kritérií a cieľov uloženia sankcie a odstrašenia v zmysle článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 vytvorením výsledku, v tomto predbežnom štádiu výpočtu pokút, ktorý zvyčajne vzniká až na konci tohto postupu alebo pri uplatnení pevného prahu 10 % podľa článku 23 ods. 2 druhého pododseku tohto nariadenia.

141 Podľa tejto metódy tak zohľadnenie v prospech skupiny GPV jej pomeru výrobok/obrat a hranice 10 %, napriek podstatnej odchýlke medzi hodnotou jej predajov a jej celkovým obratom muselo mať za následok pretrhnutie väzby požadovanej medzi neupravenými a upravenými základnými sumami. Vyplýva z toho, že na rozdiel od cieľa zdôrazneného samotnou Komisiou v rámci porovnania situácií skupín Bong, Hamelin a žalobkýň upravená základná suma už nebola schopná odrážať veľkosť a hospodársku silu skupiny GPV a zabezpečiť vo vzťahu k nej dostatočný odstrašujúci účinok ani uviesť túto sumu do rovnováhy so sumami pokút ostatných podnikov, na základe čoho toto rozdielne zaobchádzanie nemohlo byť objektívne odôvodnené. Komisia sa v tomto smere nemohla odvolávať na judikatúru citovanú v bodoch 96 a 97 vyššie, ktorej uplatnenie práve závisí od rešpektovania hranice 10 % ako pevného stropu na konci postupu výpočtu pokuty a nie v jeho predbežnom štádiu úpravy

základných súm pokút (pozri bod 104 vyššie). Pri absencii úpravy základnej sumy skupiny GPV by totiž pokuta, ktorá jej mala byť napokon uložená po uplatnení daného stropu, bola výrazne vyššia, a síce išlo by o sumu asi 2,34 milióna eur namiesto sumy 1,651 milióna eur, uloženej v pôvodnom rozhodnutí.

142 Z tohto dôvodu uplatnenie metódy úpravy základných súm voči skupine GPV predstavuje objektívne neodôvodnené rozdielne zaobchádzanie voči ostatným dotknutým podnikom, najmä voči skupine Bong a žalobkyniam.

143 Z toho však nevyplýva, že druhej časti tohto žalobného dôvodu, uvedenej subsidiárne, treba vyhovieť.

144 V tejto súvislosti treba konštatovať, že na jednej strane žalobkyne na pojednávaní opakovane potvrdili, že nespochybňujú zákonnosť pokút uložených ostatným dotknutým podnikom, ktoré sa stali právoplatnými, vrátane zákonnosti pokuty uloženej skupine GPV. Na druhej strane, hoci je výhodnejšie a objektívne neodôvodnené zaobchádzanie voči skupine GPV nezákonné, treba pripomenúť, že dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania musí byť v súlade s dodržiavaním zásady zákonnosti, podľa ktorej sa nikto nemôže vo svoj prospech dovolávať nezákonnosti, ku ktorej došlo v prospech inej osoby (rozsudky z 5. decembra 2013, Solvay/Komisia, C-455/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:796, bod 109; zo 16. júna 2016, Evonik Degussa a AlzChem/Komisia, C-155/14 P, EU:C:2016:446, bod 58, a zo 14. septembra 2017, LG Electronics a Koninklijke Philips Electronics/Komisia, C-588/15 P a C-622/15 P, EU:C:2017:679, bod 91).

145 Vyplýva z toho, že žalobkyne sa nemôžu vo svoj prospech odvolávať na nezákonnosť spáchanú len v prospech skupiny GPV. V prejednávanej veci je to o to menej možné, že na jednej strane pôvodné rozhodnutie sa stalo právoplatným voči skupine GPV a suma pokuty, ktorá jej bola uložená, nie je predmetom tohto sporu a na druhej strane so všetkými ostatnými dotknutými podnikmi s výnimkou podniku GPV sa zaobchádzalo rovnakým spôsobom na základe tej istej metódy úpravy základných súm pokút. Ak by sa totiž malo vyhovieť žiadosti žalobkýň o priznanie významnejšej sadzby zníženia, mohlo by to spochybniť posúdenie dodržania zásady rovnosti zaobchádzania voči nim v rámci úpravy základných súm vo vzťahu k skupinám Bong, Mayer-Kuvert a Hamelin, ktorých pokuty sa tiež stali právoplatné a v porovnaní s ktorými už žalobkyne boli zvýhodnené (pozri body 118 až 135 vyššie). V každom prípade žalobkyne nepreukázali, že nezákonnosť spáchaná voči skupine GPV vyplývala z uplatnenia odlišného právneho kritéria na účely stanovenia výšky pokuty alebo že mala za následok zníženie relatívnej účasti skupiny GPV na porušení v ich neprospech (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. septembra 2017, LG Electronics a Koninklijke Philips Electronics/Komisia, C-588/15 P a C-622/15 P, EU:C:2017:679, body 95 a 96).

146 Na základe toho treba druhú časť tohto žalobného dôvodu, a teda aj tento žalobný dôvod v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodné.

C. O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení zásad proporcionality a zákazu diskriminácie či zásady spravodlivého zaobchádzania

147 Žalobkyne spochybňujú zákonnosť toho, že Komisia nevzala do úvahy pokutu, ktorú im už uložila CNC v rozhodnutí z 25. marca 2013 (odôvodnenia 46 a 56 napadnutého rozhodnutia). Neuvádzajú porušenie zásady *ne bis in idem*, ale zásady proporcionality, tak ako je vykladaná v rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4, bod 11), ktorá je relevantná aj v prípade absencie uplatniteľnosti zásady *ne bis in idem* a v nemeckej právnej doktríne je známa ako zásada započítania (Anrechnungsprinzip) alebo ako všeobecná požiadavka spravodlivého zaobchádzania, ktorú už sama Komisia rešpektovala vo svojej skoršej rozhodovacej praxi.

148 V odôvodnení 50 napadnutého rozhodnutia Komisia nesprávne zamietla porovnateľnosť medzi svojou skoršou rozhodovacou praxou a prejednávanou vecou, uvádzajúc, že nebolo preukázané, že žalobkyne sa nachádzali v zložitej hospodárskej situácii alebo že kombinovaný vplyv dvoch sankcií bol tak

významný, že bolo potrebné dospieť k záveru, že mal neprimerane odstrašujúci účinok. Ako už bolo Komisii oznámené počas správneho konania, hospodárska situácia žalobkýň sa výrazne zhoršila z dôvodu hospodárskej a finančnej krízy, ako aj všeobecného poklesu dopytu po papierových obálkach v čoraz viac digitalizovanom prostredí, čo sú dôvody, pre ktoré utŕžili straty vo výške 2 900 000 eur v roku 2013, ktoré sa pripočítali k stratám pred zdanením v roku 2012 vo výške 18 855 000 eur, z ktorých 12 002 000 eur tvorili pokuty uložené zo strany CNC. Žalobkyne tým boli vo februári 2014 prinútené prepustiť 132 zamestnancov z hlavnej výrobnej centrály v Alcalá de Henares (Španielsko), čiže 28 % zamestnancov, a čisté mzdy v roku 2013 poklesli o 8,5 % v porovnaní s rokom 2012. Pokiaľ ide o neprimeraný odstrašujúci účinok, žalobkyne pripomínajú, že pokuta uložená zo strany CNC sa rovnala 10 % ich celkového obratu, zatiaľ čo pokuta uložená v napadnutom rozhodnutí sa rovnala 9,7 % tohto celkového obratu. Na základe toho ich kombinovaný dosah bol takmer dvakrát vyšší než hranica 10 %.

149 Žalobkyne spresňujú, že predložili podrobné informácie preukazujúce vzťah, „čiastočné prekrývanie“ alebo zrejmú komplementaritu a interakciu, existujúce medzi skutkami, ktoré boli napokon sankcionované zo strany CNC, a tými, ktoré boli sankcionované v napadnutom rozhodnutí. Kartel sankcionovaný týmto rozhodnutím sa totiž mohol vysvetliť len na základe a vo všeobecnom a organizačnom rámci dohôd uzavretých medzi podnikmi, ktoré boli predmetom vyšetrovania po pristúpení Španielska k Európskym spoločenstvám v roku 1986. Až do tohto dátumu boli protisúťažné dohody na španielskom trhu v roku 1978 uzatvárané na národnej úrovni vzhľadom na to, že tento trh bol chránený proti dovozom clom na obálky na úrovni 36 %. Po tomto pristúpení a zrušení ciel si španielski výrobcovia uvedomili, že trvalosť ich dohôd závisela od ochrany španielskeho trhu proti vstupu zahraničných výrobcov. Tieto dohody boli preto rozšírené na Francúzsko a Portugalsko dohodou uzavretou v Paríži (Francúzsko) 16. júla 1986 medzi hlavnými španielskymi a francúzskymi výrobcami a obdobnou dohodou, už skôr uzavretou s hlavnými portugalskými výrobcami. Tieto dohody boli oznámené všetkým španielskym výrobcom združeným v Asociación Española de Fabricantes de Sobres y Manipulados de Papel y Cartón para la Enseñanza y la Oficina (ASSOMA) na zasadnutí zo 16. októbra 1986. V roku 1995 boli rozšírené na skupinu Hamelin a v roku 1999 na švédskeho výrobcu skupinu Bong na účely pokrytia aj severských krajín, Spojeného kráľovstva a Francúzska. Následkom toho fungovanie dohôd v Španielsku záviselo od existencie európskych dohôd chrániacich španielsky trh pred vstupom zahraničných výrobcov.

150 Podľa žalobkýň je nezohľadnenie pokuty uloženej zo strany CNC voči nim tiež diskriminačné. Sú jediným podnikom spomedzi tých, ktoré boli vyhlásené za zodpovedné za porušenie uvedené v pôvodnom rozhodnutí, ktorej bola zo strany vnútroštátneho orgánu hospodárskej súťaže uložená sankcia za skutky súvisiace s tými, ktoré boli sankcionované Komisiou. Na rozdiel od toho, čo je uvedené v odôvodnení 55 napadnutého rozhodnutia, žiadosť o zníženie založená na rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4), by im *de facto* nepriniesla výhodu, ale smerovala by k uznaniu skutkovej okolnosti, ktorá chýba v prípade ostatných podnikov sankcionovaných pôvodným rozhodnutím. Žalobkyne teda žiadajú, aby Všeobecný súd – subsidiárne vo vzťahu k prvému žalobnému dôvodu a komplementárne vo vzťahu k druhému žalobnému dôvodu – zmenil napadnuté rozhodnutie a znížil pokutu, ktorá im bola uložená, o dodatočnú sumu 33 % na účely zohľadnenia pokuty uloženej v rozhodnutí CNC z 25. marca 2013, ktorého dôvodnosť potvrdil Audiencia Nacional, Sala de lo Contencioso (Ústredný súd, sporový senát) vo svojom rozsudku z 29. marca 2017. Žalobkyne v podstate dodávajú, že tento rozsudok uznáva, že „obdobie [skutkov sankcionovaných Komisiou] sa prekrýva“ s tým, ktoré sankcionuje CNC, a že existuje prekrývanie, pokiaľ ide o výrobok (papierové obálky). To by potvrdilo existenciu čiastočného prekrývania alebo zhodného charakteru organizačného rámca týkajúceho sa praktík sankcionovaných zo strany CNC a tých, ktoré boli sankcionované napadnutým rozhodnutím.

151 Komisia navrhuje zamietnuť tento žalobný dôvod.

152 Žalobkyne týmto žalobným dôvodom uvádzajú porušenie zásad proporcionality a zákazu diskriminácie, presnejšie zásady spravodlivého zaobchádzania, z dôvodu, že Komisia v podstate v rozpore so svojou skoršou rozhodovacou praxou v rámci výpočtu pokuty uloženej v pôvodnom a napadnutom rozhodnutí neprihliadla na pokutu, ktorú im uložila CNC vo svojom rozhodnutí z 25. marca 2013 ako jedinému podniku spomedzi adresátov pôvodného rozhodnutia, pričom suma danej pokuty už presiahla 10 % ich celkového obratu (pozri odôvodnenia 46 až 55 napadnutého rozhodnutia).

153 Komisia naproti tomu spochybňuje, že zásada spravodlivého zaobchádzania uznaná v rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4, bod 11), je uplatniteľná v prejednávanej veci.

154 Na úvod treba pripomenúť, že pri vyhlásení rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4), po prvé, systém paralelných právomocí Komisie a vnútroštátnych orgánov hospodárskej súťaže, založený na nariadení č. 1/2003 na účely vykonania článkov 101 a 102 ZFEÚ, ešte neexistoval; po druhé, právomoci vnútroštátnych orgánov na uplatňovanie najmä článku 101 ZFEÚ – a iba jeho odseku 1 – boli obmedzenejšie, a po tretie, spôsob jeho uplatňovania, paralelne s tým podľa vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže nebol ešte objasnený právnou úpravou v zmysle článku 103 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. februára 1969, Wilhelm a i., 14/68, EU:C:1969:4, body 2 až 9, a z 21. marca 1974, BRT a Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs, 127/73, EU:C:1974:25, bod 7 a nasledujúce). Okrem toho rozsudok z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4), sa týkal uplatňovania zo strany Bundeskartellamt (Spolkový úrad pre hospodársku súťaž, Nemecko) iba nemeckého práva hospodárskej súťaže na kartel, v súvislosti s ktorým Komisia paralelne začala postup na účely uplatnenia článku 85 EHS. Súdny dvor v ňom teda zohľadnil možnosť, že vnútroštátne orgány hospodárskej súťaže a Komisia uložia oddelene a kumulatívne v rámci svojich príslušných právomocí pokuty na sankcionovanie „rovnakého kartelu“, čo by v zmysle všeobecnej zásady spravodlivého zaobchádzania viedlo k potrebe zabrániť „kumulácii sankcií“.

155 CNC v prejednávanej veci uplatnila tak článok 101 ZFEÚ, ako aj španielske právo hospodárskej súťaže v súlade s článkom 3 ods. 1 prvou vetou nariadenia č. 1/2003, ktoré predstavuje práve nariadenie v zmysle článku 103 ods. 1 a 2 písm. e) ZFEÚ [bývalý článok 87 ods. 2 písm. e) EHS] na účely uplatnenia zásad uvedených v článkoch 101 a 102 ZFEÚ a definície vzťahov medzi vnútroštátnymi právnymi úpravami na jednej strane a ustanoveniami práva Únie na druhej strane, v zmysle rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4, bod 4). Toto nariadenie totiž nestanovuje iba to, že vykonanie článkov 101 a 102 ZFEÚ prislúcha vo veľkej miere vnútroštátnym orgánom hospodárskej súťaže na základe priamej uplatniteľnosti ich ustanovení vrátane odseku 3 článku 101 ZFEÚ (pozri odôvodnenie 4 daného nariadenia, ktoré odkazuje na priamo uplatniteľný systém výnimiek), ale podľa pravidla konvergencie stanoveného v jeho článku 3 a podľa zásady prednosti (rozsudok z 13. februára 1969, Wilhelm a i., 14/68, EU:C:1969:4, bod 6) smeruje tiež k zachovaniu koherencie či jednotnosti uplatňovania práva hospodárskej súťaže Únie, predovšetkým článku 101 ZFEÚ a príslušného vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o výsledok, ktorý má byť dosiahnutý, ak je splnené kritérium ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi.

156 Vyplýva z toho, že pokiaľ je tak ako v prejednávanej veci otvorená pôsobnosť článku 101 ZFEÚ, nie je viac možné domnievať sa, že postupy začaté vnútroštátnymi orgánmi a Komisiou sledujú „odlišné ciele“ v zmysle rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4, bod 11). Súvisí to so skutočnosťou, že na jednej strane v miere, v akej tieto postupy smerujú k výkonu článku 101 ZFEÚ, bez ohľadu na orgán hospodárskej súťaže, ktorý ich vedie, sledujú rovnaké ciele, teda ochranu hospodárskej súťaže na jednotnom trhu (pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Toshiba Corporation a i., C-17/10, EU:C:2011:552, bod 81), a na druhej strane v miere, v akej ostáva uplatniteľné vnútroštátne právo hospodárskej súťaže, jeho vykonávanie musí podľa článku 3 ods. 2 prvej vety nariadenia č. 1/2003 viesť k rovnakému výsledku ako uplatňovanie súťažného práva Únie. Vyplýva z toho, že v systéme paralelných právomocí podľa tohto nariadenia je „kumulácia sankcií“ v zmysle rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68,

EU:C:1969:4), možná iba v prípade paralelného uplatňovania článku 102 ZFEÚ a zodpovedajúceho, ale prísnejšieho vnútroštátneho práva, ktoré zakazuje alebo trestá jednostranné správanie podniku, čo nie je prípad prejednávanej veci.

157 Na rozdiel od toho, čo tvrdia žalobkyne, táto „kumulácia sankcií“ nemôže byť založená ani na údajnom prekrývaní predmetných porušení a ešte menej s ohľadom na ich jednotlivé územné dosahy. Súdny dvor v tomto smere už rozhodol, pokiaľ ide o analogickú situáciu paralelného vykonávania vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže a súťažného práva Únie, v ktorej sa uplatnenie vnútroštátneho práva národnými orgánmi hospodárskej súťaže týkalo iba protisúťažného správania na vnútroštátnom území, zatiaľ čo postup týkajúci sa uplatnenia článku 101 ZFEÚ začatý Komisiou sa týkal protisúťažného charakteru toho istého správania v rámci jednotného trhu s vylúčením dotknutého vnútroštátneho územia, že zásada *ne bis in idem* – hoci ju žalobkyne neuviedli na podporu tohto žalobného dôvodu – nebola uplatniteľná z dôvodu chýbajúceho kritéria totožnosti skutkov (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. februára 2012, Toshiba Corporation a i., C-17/10, EU:C:2012:72, body 96 až 103). Okrem toho vo veci, ktorá viedla k tomuto rozsudku, otázka uplatniteľnosti zásady spravodlivého zaobchádzania nebola vznesená a nekládla sa analogicky ako tá, ktorá bola predmetom rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4, bod 11), v ktorej existovala skutočná kumulácia sankcií toho istého kartelu na oddelených územiach, čiže v Nemecku na jednej strane a na spoločnom trhu vrátane Nemecka na druhej strane. Naproti tomu v prejednávanej veci, podobne ako v situácii, ktorá viedla k rozsudku zo 14. februára 2012, Toshiba Corporation a i. (C-17/10, EU:C:2012:72), je vopred vylúčené tak územné prekrývanie, ako aj takáto kumulácia sankcií.

158 Bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa definitívne k otázke, či sa zásada spravodlivého zaobchádzania môže uplatňovať na situácie, v ktorých sú článok 101 ZFEÚ a zodpovedajúce vnútroštátne právo hospodárskej súťaže uplatňované paralelne, treba konštatovať, že v prejednávanej veci sa skutočnosti, ktoré viedli k pôvodnému a napadnutému rozhodnutiu, a tie, ktoré viedli k rozhodnutiu CNC z 25. marca 2013, netýkali ani „rovnakého kartelu“, ani „kumulácie sankcií“ v zmysle rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4, body 3 a 11) a ešte menej rovnakých skutkových okolností vzhľadom na rozdielne územia, ktorých sa týkali porušenia, a rôznu dobu ich trvania. Ako správne pripomenula Komisia, doba porušenia, ňou preskúmaného a sankcionovaného v pôvodnom a napadnutom rozhodnutí, trvala od 8. októbra 2003 do 22. apríla 2008, zatiaľ čo CNC prešetrovala správania odporujúce hospodárskej súťaži za obdobie od roku 1977 do roku 2010 (pokiaľ ide o volebné obálky), od roku 1990 do roku 2010 (pokiaľ ide o obálky s potlačou) a od roku 1994 do roku 2010 (pokiaľ ide o štandardné obálky a obmedzenie technologického vývoja). Okrem toho z vyššie uvedeného vyplýva, že výrobky dotknuté týmito protisúťažnými správaniami neboli presne rovnaké ako tie, ktoré boli predmetom kartelu sankcionovaného Komisiou. Žalobkyne teda zbytočne odkazujú na spoločné prvky protisúťažných správaní, sankcionovaných uvedenými rozhodnutiami. Rovnako, vzhľadom na to, že na jednej strane CNC sankcionovala správanie žalobkýň, iba pokiaľ ide o jeho účinky na španielskom území a za odlišné obdobie, a na druhej strane, že Komisia vylúčila toto územie zo svojho vyšetrovania a z pôsobnosti pôvodného a napadnutého rozhodnutia, žalobkyne nemohli tvrdiť, že existovala „kumulácia sankcií“ v zmysle rozsudku z 13. februára 1969, Wilhelm a i. (14/68, EU:C:1969:4, bod 11). Naopak, za týchto okolností úplná a dostatočne odstrašujúca sankcia protisúťažného správania žalobkýň vyžaduje práve zohľadnenie všetkých jeho účinkov na týchto jednotlivých územiach, aj pokiaľ ide o časové účinky, na základe čoho Komisii nemožno vytýkať, že z rovnakých dôvodov neznížila pokutu uloženú žalobkyniam v pôvodnom a napadnutom rozhodnutí.

159 Toto posúdenie nie je spochybnené skoršou rozhodovacou praxou Komisie týkajúcou sa iných situácií, a to bez ohľadu na to, či majú, alebo nemajú porovnateľný charakter so situáciou, o ktorú ide v prejednávanej veci. V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry táto skoršia rozhodovacia prax neslúži ako právny rámec pre pokuty v oblasti práva hospodárskej súťaže a že rozhodnutia týkajúce sa iných vecí majú čisto indikatívny charakter, najmä pokiaľ ide o existenciu diskriminácie alebo neprimeraného charakteru pokuty (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 82 a citovanú

judikatúru; z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 189, a zo 7. septembra 2016, Pilkington Group a i./Komisia, C-101/15 P, EU:C:2016:631, bod 68). Ako však bolo uvedené najmä v bode 158 vyššie, výhrady uvádzané žalobkyňami v prejednávanej veci nemôžu podložiť neprimeraný charakter pokuty, ktorá im bola uložená.

160 Napokon, ako uvádza Komisia, žalobkyne nie sú oprávnené tvrdiť, že boli diskriminované z dôvodu, že boli jediným podnikom, ktorému CNC uložila pokutu za ich účasť na obdobnom karteli v Španielsku, keďže dcérskej spoločnosti skupiny Hamelin, spoločnosti Envel Europa, uložila CNC pokutu vo výške 637 464 eur v rovnakom rozhodnutí z 25. marca 2013, čo žalobkyne nespochybňujú. V tomto kontexte sa žalobkyne nemôžu odvolávať ani na údajné zhoršenie ich hospodárskej situácie, ktorá by mohla byť predmetom žiadosti o zníženie pokuty v zmysle bodu 35 usmernení z dôvodu absencie platobnej schopnosti. Na jednej strane totiž nespochybňujú, že na rozdiel od skupín Bong a Hamelin opomenuli predložiť počas správneho konania, ako aj po jeho opätovnom otvorení takúto žiadosť Komisii, a na druhej strane, analogickú žiadosť nepredložili ani Všeobecnému súdu, najmä na podporu svojho druhého žalobného návrhu, ktorý subsidiárne smeruje k zníženiu uloženej pokuty.

161 V dôsledku toho musí byť tento žalobný dôvod zamietnutý ako nedôvodný.

D. Návrh

162 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba zamietnuť hlavný návrh na zrušenie.

163 Pokiaľ ide o návrh na zníženie pokuty podaný subsidiárne, treba pripomenúť, že v súlade s článkom 261 ZEÚ v spojení s článkom 31 nariadenia č. 1/2003 má súd Únie neobmedzenú súdnu právomoc, ktorá ho oprávňuje, aby nad rámec samotného preskúmania zákonnosti sankcie nahradil posúdenie Komisiou, teda autora aktu, v ktorom bola táto suma pôvodne stanovená, svojím posúdením na účely stanovenia výšky uvedenej sankcie. V dôsledku toho súd Únie môže v rámci vykonania tejto právomoci zmeniť napadnutý akt, a to aj bez toho, aby ho zrušil, s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti s cieľom zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júla 2018, Orange Polska/Komisia, C-123/16 P, EU:C:2018:590, bod 106 a citovanú judikatúru).

164 Podľa článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 tento postup predpokladá, že pre každý sankcionovaný podnik bude zohľadnená závažnosť predmetného porušenia, ako aj jeho dĺžka trvania, pričom je potrebné dodržať najmä zásady odôvodnenia, proporcionality, individualizácie sankcií a rovnosti zaobchádzania, a to bez toho, aby bol súd Únie viazaný indikatívnym pravidlami, ktoré Komisia stanovila vo svojich usmerneniach (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 90).

165 Na tento účel je nutné zohľadniť trvanie porušení a všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť posúdenie ich závažnosti, akými sú konanie každého z podnikov, úloha, ktorú každý z nich má pri vytvorení zosúladených postupov, prospech, ktorý z týchto postupov podniky mohli získať, ich veľkosť a hodnota dotknutého tovaru, ako aj nebezpečenstvo, ktoré porušenia tohto typu predstavujú pre Úniu. Okrem toho musia sa zohľadniť také objektívne faktory, akými sú obsah a dĺžka trvania protisúťažného správania, počet a intenzita porušení, veľkosť dotknutého trhu a ujma, ktorú utrpel verejný hospodársky poriadok. Pri tejto analýze je napokon potrebné zohľadniť aj relatívny význam a trhový podiel zodpovedných podnikov, ako aj prípadné opakované porušovanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. decembra 2011, Chalkor/Komisia, C-386/10 P, EU:C:2011:815, body 56 a 57).

166 Pokiaľ ide o prejednávanú vec, prislúcha Všeobecnému súdu, aby pri výkone svojej neobmedzenej súdnej právomoci určil s ohľadom na argumentáciu žalobkýň uvádzanú na podporu ich žiadosti o zmenu rozhodnutia výšku pokuty, ktorú považuje za najvhodnejšiu, vzhľadom na konštatovania uvedené predovšetkým v rámci preskúmania druhého žalobného dôvodu (pozri najmä body 136 až 146 vyššie) a pri zohľadnení všetkých skutkových okolností.

167 Treba predovšetkým pripomenúť na jednej strane, že hodnota predajov uskutočnených žalobkyňami v roku 2007 bola 143 316 000 eur, a na druhej strane, že ich obrat v roku 2013 bol 121 728 000 eur, čo žalobkyne nespochybnili.

168 Treba ďalej uviesť, že porušenie je dosť závažné vzhľadom na to, že žalobkyne sa v plnom rozsahu zúčastnili kartelu sledujúceho koordináciu predajných cien, rozdelenie zákazníkov a výmenu citlivých obchodných informácií na európskom trhu so štandardnými katalógovými obálkami a špeciálnymi obálkami s potlačou, a to aj v Dánsku, Nemecku, vo Francúzsku, Švédsku, v Spojenom kráľovstve a Nórsku.

169 Okrem toho je preukázané, že žalobkyne sa zúčastnili na porušení od 8. októbra 2003 do 22. apríla 2008.

170 Pokiaľ ide o chyby, ktorých sa dopustila Komisia v rámci stanovenia výšky pokút, treba pripomenúť, že Všeobecný súd sa v podstate domnieval, že metóda použitá Komisiou síce rešpektovala zásadu rovnosti zaobchádzania voči žalobkyniam, skupinám Bong, Hamelin a Mayer-Kuvert, ale porušila túto zásadu v prospech skupiny GPV (pozri body 139 až 142 vyššie).

171 Skupina GPV sa totiž nachádzala v osobitnej situácii na jednej strane z dôvodu relatívne vysokej hodnoty svojich predajov výrobku, ktorého sa týkal kartel, v roku 2007, na základe ktorej bola určená výška jej neupravenej základnej sumy, a na druhej strane z dôvodu jej osobitne nízkeho celkového obratu v rokoch 2012 a 2013 v porovnaní s celkovými obratmi ostatných dotknutých podnikov, na základe čoho zohľadnenie pomeru výrobok/obrat a hranice 10 % na úpravu jej základnej sumy muselo v jej prípade nevyhnutne viesť k podstatnému zníženiu tejto sumy. Treba preto konštatovať, že vzhľadom na túto osobitnú a odlišnú situáciu skupinu GPV a neprimeraný charakter metódy úpravy základných súm pokút, ktorú voči nej použila Komisia, nemohlo byť ostatným dotknutým podnikom vrátane žalobkýň, ktorých situácia nebola porovnateľná so situáciou skupiny GPV v rozsahu, v akom boli ich celkové obraty podstatne vyššie, priznané obdobné zníženie ako to, ktoré získala GPV.

172 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy vrátane tých, ktoré sú uvedené v bodoch 158 až 160 vyššie, a na potrebu zvážiť jednotlivé skutočnosti, ktoré treba zohľadniť na účely stanovenia výšky pokuty (pozri body 164 a 165 vyššie), sa Všeobecný súd domnieva, že výška pokuty uloženej žalobkyniam je so zreteľom predovšetkým na závažnosť porušenia a dobu trvania ich účasti na ňom primeraná, a teda že nie je potrebné ju znížiť.

173 Preto treba návrhy na zmenu, ktoré žalobkyne predložili subsidiárne, zamietnuť v rozsahu, v akom smerujú k zníženiu pokuty vo výške 4 729 000 eur, ktorá im bola uložená.

174 V dôsledku toho treba žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

IV. O trovách

175 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 135 ods. 1 rokovacieho poriadku však platí, že ak si to vyžaduje spravodlivé zaobchádzanie, Všeobecný súd môže výnimočne rozhodnúť, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť iba časť trov konania druhého účastníka. Okrem toho podľa článku 135

ods. 2 toho istého rokovacieho poriadku Všeobecný súd môže účastníkovi konania uložiť povinnosť nahradiť časť alebo celé trovy konania, aj keď mal vo veci úspech, pokiaľ to odôvodňuje jeho správanie vrátane správania pred podaním žaloby. Všeobecný súd má najmä možnosť uložiť povinnosť nahradiť trovy konania inštitúcii, ktorej rozhodnutie nebolo zrušené, z dôvodu nedostatkov tohto rozhodnutia, ktoré mohli žalobcu viesť k tomu, aby podal žalobu (pozri rozsudok z 22. apríla 2016, Taliansko a Eurallumina/Komisia, T-60/06 RENV II a T-62/06 RENV II, EU:T:2016:233, bod 245 a citovanú judikatúru).

176 Je síce pravda, že v prejednávanej veci žalobkyne nemali úspech vo svojom prvom a druhom žalobnom návrhu. Treba však prihliadnuť na skutočnosť, že preskúmanie žaloby v prejednávanej veci ukázalo, že Komisia nebola dôsledná tak pri definícii metódy úpravy základných súm pokút, ako aj v spôsobe, akým ju uplatnila a akým odôvodnila svoje rozhodnutie (pozri body 139 až 142 vyššie), avšak bez toho, aby tieto dôvody stačili na vyhovenie uvedeným žalobným dôvodom. Táto nedôslednosť je o to viac poľutovaniahodná, že napadnuté rozhodnutie je druhým rozhodnutím ukladajúcim pokutu žalobkyniam za to, že sa dopustili predmetného porušenia, po tom, čo už získali zrušenie pôvodného rozhodnutia pre nedostatok odôvodnenia v rozsudku z 13. decembra 2016, Printeos a i./Komisia (T-95/15, EU:T:2016:722). Všeobecný súd sa domnieva, že tieto dôvody mohli podnietiť žalobkyne k podaniu žalôb.

177 Všeobecný súd sa za týchto okolností domnieva, že je správne a spravodlivé uložiť Komisii povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania, ako aj nahradiť trovy konania vzniknuté žalobkyniam.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia rozšírená komora)

rozhodol takto:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Európska komisia je povinná nahradiť trovy konania.

Van der Woude Frimodt Nielsen Kreuschitz

Półtorak Perillo

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 24. septembra 2019.

Podpisy

Obsah

I. Okolnosti predchádzajúce sporu 2

A. Správne konanie, ktoré viedlo k prijatiu pôvodného rozhodnutia 2

B. Rozsudok vo veci T-95/15 5

C. Rozsudok vo veci T-201/17 5

D. Opätovné otvorenie správneho konania a prijatie napadnutého rozhodnutia 6

II. Konanie a návrhy účastníkov konania 9

III. Právny stav 9

A. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení zásad právnej istoty, ochrany legitímnej dôvery a zásady *ne bis in idem* 9

B. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zaobchádzania pri stanovení výšky pokuty 13

1. Pripomenutie hlavných tvrdení účastníkov konania 13

2. Úvodné pripomienky 18

3. Pripomenutie judikatúry 19

4. O dôvodnosti právnych predpokladov uvádzaných výhrad 21

5. O porovnateľnosti predmetných situácií, o rovnakom alebo rozdielnom zaobchádzaní s nimi a o objektívne odôvodnenom charaktere tohto zaobchádzania 22

a) Úvodné pripomienky 22

b) O rovnocennej úprave základných súm pokút 23

1) O metóde úpravy uvedenej v napadnutom rozhodnutí 23

2) O zákonnosti zásad a cieľov, ktorými sa riadila úprava základných súm 25

c) O porovnaní so situáciou skupiny Bong 27

d) O porovnaní so situáciou skupiny Hamelin 27

e) O porovnaní so situáciou skupiny GPV 28

C. O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení zásad proporcionality a zákazu diskriminácie či zásady spravodlivého zaobchádzania 30

D. Návrh 34

IV. O trovách 35